

Dato: 18.01.2012

Sagsnr.: 11/79

E-mail:

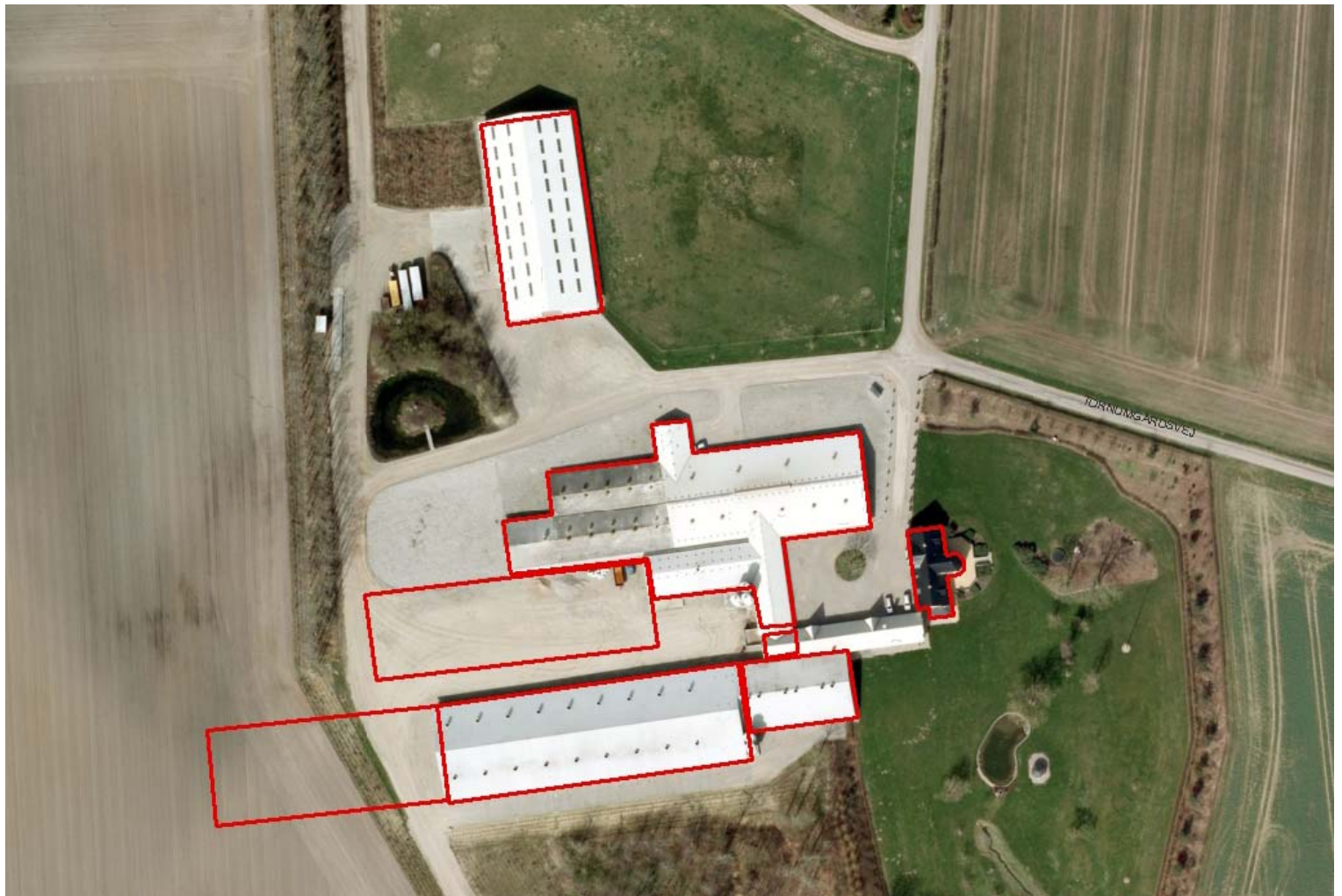
teknik@vejenkom.dk

Web: www.vejenkom.dk

Claus Nielsen
Tornumgårdsvej 8
6660 Lintrup

Miljøgodkendelse

Svinebrug

Vejen
KOMMUNE

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 12 i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Indholdsfortegnelse

Resumé	3
Indledning.....	3
1 Afgørelse	6
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	6
Vilkår for afgørelsen	7
Generelle forhold	7
Arealer	10
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	10
Egenkontrol	11
Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen	12
2 Kort beskrivelse af husdyrbruget	14
Grundlag for sagsbehandling.....	14
Dyrehold og driftsform	14
Arealer	18
3 Redegørelse og vurdering	23
Generelle forhold	23
Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer.....	23
Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT	35
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak.....	41
Arealernes påvirkning af natur, jord og vand	48
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder.....	57
Husdyrbrugets ophør	64
Alternative muligheder.....	64
Sammenfatning	65
4 Øvrige forhold	66
Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning	66
Modtagere af orienteringsbrev om høring af udkast.....	66
Kopimodtagere af afgørelse	66
Bilagsoversigt	67

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750088227
Matrikelnummer	7 Tornum, Lintrup m. fl.
CVR	18984393
CHR	89020
Ejendommens ejer	Claus Erland Nielsen
Husdyrbrugets ejer	Claus Nielsen
Husdyrbrugets kontaktperson	Claus Erland Nielsen 74855405 / 21734698

Resumé

Vejen Kommune har modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af udvidelse af husdyrbruget på Tornumgårdsvej 8, 6660 Lintrup. Projektets indhold og kommunens afgørelse er beskrevet i kort form i nedenstående resumé.

Projektet omfatter udvidelse af produktion og ændring af sammensætning af husdyrholdet. Samlet svarer udvidelsen af husdyrproduktionen til en forøgelse på 228 DE fra 366 DE til 594 DE.

I forbindelse med udvidelsen ønskes der opført en smågrisestald i forlængelse af den eksisterende smågrisestald samt en farestald.

Den eksisterende farestald med fuldspalter ændres til drægtighedsstald med delvist drænet gulv. Det ændrede gulv medfører mindre ammoniakfordampning. Der er ikke tale om renovering af gyllekanalerne.

Lugtgenekriterierne fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste byzone (mindste afstand 891 m), samlet bebyggelse (mindste afstand 659 m) og nærmeste nabo (mindste afstand 277 m) er alle overholdt.

Anlægget er placeret mere end 1000 m fra Natura 2000-områder, § 7-arealer eller særlige følsomme § 3-naturtyper.

Det nye anlæg ligger i Kommuneplanens landskabsudpegning "uforstyrret landskab". Vejen Kommune vurderer, at anlæggets placering ikke er til gene for omgivelserne eller de landskabelige udpegninger og værdier.

Ingen af arealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland, nitratklasse eller fosfor-klasse.

På husdyrbrugets udbringningsarealer udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE pr. ha.

Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Tornumgårdsvej 8, 6660 Lintrup i Vejen Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Vejen Kommune vurderet det ansøgte projekt. Vurderingen fremgår af afsnit 3 "Redegørelse og vurdering" og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår.

Udkastet har været fremlagt i høring hos ansøger i 3 uger, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Orientering om høring af udkast til miljøgodkendelse har været fremlagt hos naboer og parter i sagen i 3 uger.

Høringsbidrag er uddybet i godkendelsens afsnit 1 side 13.

Vejen Kommune den 18. januar 2012

Anna Kathrine Klitgaard

Teknik & Miljø

Rådhuspassagen 3

6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Ansøgning

Vejen Kommune har den 23. december 2010 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Tornumgårdsvej 8, 6660 Lintrup, matr. 7 Tornum, Lintrup m. fl. omhandlende følgende:

- Udvidelse af dyreholdet *fra* 960 årssøer med grise til fravænning, 25.920 smågrise 7,3-30 kg og 900 polte 30-107 kg *til* 1200 årssøer med grise til fravænning 7,3 kg, 58.000 smågrise 7,3-32 kg og 900 polte 32-107 kg, svarende til en udvidelse fra 366 DE til 594,1 DE.
- Etablering af ny farestald (81.9 M*25,7= 336 farestier) 2.150 m² med kassestier, delvist drænet gulv og gyllekøling
- Udvidelse af eksisterende smågrisestald med 3888 stipladser =1.750 m², toklimastald, delvist spaltegulv, og gyllekøling.
- Etablering af gyllekøling i eksisterende smågrisestald.
- Ændring af farestald med fuldspalter til drægtighedsstald med delvist drænet gulv.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

1 Afgørelse

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 12 i Husdyrgodkendelsesloven¹ på vilkår som angivet efterfølgende.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrgodkendelsesloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

Miljøgodkendelsen er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Rødding Kommune i 2005. Da udvidelsen sker i både eksisterende og nye bygninger kan visse f.eks. lugt, støj, affald og forurening og påvirkning af natur ikke adskilles fra det eksisterende.

Dette tillæg til miljøgodkendelse med tilhørende vilkår er derfor gældende for hele bedriften. Ved denne miljøgodkendelses ikrafttræden bortfalder Rødding Kommunes miljøgodkendelse fra 2005.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Der henvises til reglerne i Husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal jf. § 17 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" - Bek. nr. 294 af 31/03/2009 regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2019.

Ændringer af udbringningsarealet for den kommende planperiode skal jf. §§ 15 og 16 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" anmeldes til kommunen senest 1. august. Kommunen vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare. Kommunens tilkendegivelse gives inden 1. oktober. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen enten trækkes tilbage, eller der kan fremsendes en ny. En ny anmeldelse skal i givet

¹ "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" - nr. 1592 af 20.12.2006.

fald være kommunen i hænde senest 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser imod de nye arealer meddeles det inden 31. december.

Vilkår for afgørelsen

Vejen Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som det er beskrevet overfor kommunen i ansøgningen, ansøgningsnr. 18805, versionsnr. 7, 31. oktober 2011. På baggrund af ansøgning og kommunens vurdering meddeler Vejen Kommune godkendelse på følgende vilkår:

Generelle forhold

1. Godkendelsen bortfalder hvis den ikke er påbegyndt udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse.
2. Senest 2 år efter udnyttelsen af godkendelsen skal udvidelsen af dyreholdet være afsluttet. Den del af besætningsudvidelsen/-ændringen til de 594,1 DE, der ikke er sket indenfor de 2 år, bortfalder.
3. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
4. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

Husdyrproduktionen

5. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang og sammensætning

Dyreart, type og vægt-afgrænsning	Stipladser	Godkendt produktion, Antal	Enhed	Dyreenheder, DE
Årssøer	1200	1200	Årsdyr	279,1
Smågrise 7,3-32 kg	8823	58.000	Producerede	290,0
Polte 32-107 kg	225	900	Producerede	25,0
I alt				594,1

6. Der accepteres en variation på 10 % af dyreholdet indenfor hver dyretype, dog således at det maksimale dyrehold beregnet over et planår ikke må overstige det godkendte antal.

Foranstaltninger for at undgå forurening

7. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.
8. Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
9. Rengøring i og omkring siloer og bygninger skal foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

10. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Beholdere til flydende husdyrgødning m.m., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af flydende husdyrgødning m.m., hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

11. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.
12. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
13. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, der ikke lever op til § 18 i husdyrgødningsbekendtgørelsen, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
14. Transport af gylle fra gyllebeholdere foregår med selvlæssende gyllevogn. Såfremt der på et senere tidspunkt gøres anvendelse af fastmonteret pumpeanlæg på gyllebeholdere, skal der, hvor der pumpes, etableres en støbt plads med afløb til gyllebeholder. Pladsen skal rengøres for spild umiddelbart efter, at den daglige påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal ind mod gyllebeholderen afgrænses af en jernbetonmur eller andet, som sikrer mod påkørsel af denne.
15. Der skal udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal sendes til Vejen Kommune, att.: Teknik & Miljø senest 3 måneder efter etablering af anlægget.

Ammoniakfordampning

16. Gyllekølingsanlæggets pumpe skal have en effekt på min. 21,1 W/m² og køle-/varmeeffekten skal være mindst 112,5 kW.
17. Staldanlæggets gyllekanaler i farestald og smågrisestalde, i alt 3.264m², skal være forsynet med gyllekølingsanlæg. Anlægget skal give en samlet årlig køling af gyllen svarende til en minimumseffekt på 946.399 kWh.
18. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpens køleside, som løbende registrerer køleeffekten. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogning, der som minimum registrerer måneds- og års-køleeffekten i kWh.
19. Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper anlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
20. Anlægget skal mindst én gang om året efterses af en sagkyndig i anlægstypen. Nødvendige reparationer og justeringer skal foretages hurtigst muligt.

Lugt

21. Udbringning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses.

Støjgrænser

Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	Støjgrænser
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

22. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Fluer og skadedyr

23. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium².
24. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
25. Der skal foretages forebyggende indsats overfor rotter. Indsatsen skal foretages af et autoriseret firma.

Støv

26. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Spildevand

27. Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opslugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Oplag af olie, kemikalier etc.

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", www.dpil.dk

28. Olietanke skal drives jf. "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010).
29. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
30. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
31. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke jf. "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 259 af 23. marts 2010).

Affald

Opbevaring af farligt affald skal ske i overensstemmelse med de 2 foregående vilkår.

Arealer

Udbringning af husdyrgødning

32. På mark 31-0 skal der etableres og opretholdes en dyrkningsfri bræmme på mindst 10 meter omkring vandhullet (ID 200099566). Den dyrkningsfri bræmme må hverken gødskes eller sprøjtes. Bræmmen kan første gang udlægges i græs, der efterfølgende kan afgræsses eller anvendes til slæt. Bræmmen må herefter ikke omlægges oftere end hvert 5. år. Se figur 8.
33. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning form fx mucosa og slam, uden særskilt tilladelse fra Vejen Kommune.
34. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 14,01 % ekstra efterafgrøder, udover de til enhver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode, eftervirkning og kvælstofgødsning. De ekstra efterafgrøder kan dog ikke spares op, men skal etableres hvert år og kan ikke erstattes af andre alternativer.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

35. Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, snedækket eller frosset areal. Dette skal forstås således, at gylle ikke må udbringes på arealer, hvor overfladen er frosset. Det kan dog tillades, at gylle udbringes om morgenen i perioder, hvor der har været nattefrost men samtidig så meget tøj i løbet af dagen, at gyllen kan trænge ned i det øverste jordlag.
36. Der skal udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
37. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse.
38. Der må højst være 140 g totalprotein pr. FE's i foderblandinger til sopoltene/slagtesvin fra 32-107 kg. Indholdet af totalprotein gøres op som gennemsnit i g/FE's for hele mængden af slagtesvinefoder pr. planår.

39. Der må højst være 137 g totalprotein pr. FEso i foderblandinger til drægtige og diegivende søer. Indholdet af totalprotein gøres op som gennemsnit i g/FEso for hele mængden af sofoder pr. planår.
40. Husdyrbruget må på intet tidspunkt modtage mere end 14.990 kg fosfor i afgasset biomasse eller husdyrgødning pr. planår (svarende til 25,2 kg P/DE). Såfremt husdyrbruget ikke længere leverer husdyrgødning til biogasanlæg, men udbringer egen husdyrgødning på egne arealer, må husdyrbrugets produktion af fosfor højst udgøre 14.990 kg P ab lager pr. planår.
41. Der skal føres produktionskontrol, som sikrer løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og tilvækst. P-kontrollen eller tilsvarende skal indeholde oplysninger om foderforbruget i perioden, målt i FEs, totalråprotein pr. foderblending, total fosfor og ford. fosfor.
42. Husdyrbrugets energiforbrug skal hvert år ved driftsårets afslutning beregnes i forhold til normforbrug i energiregneark fra energiselskab eller tilsvarende energifaglig kompetencevirksomhed. Såfremt husdyrbrugets energiforbrug ligger 10 % eller mere over normforbruget skal bedriftens energiforbrug gennemgås af energikonsulent inden udløb af efterfølgende driftsår for at optimere energiforbruget. Dokumentation i form af rapport eller lignende skal foreligge tilsynsmyndigheden.
43. Der skal etableres vandur på stalde med dyr ved ibrugtagning af stalden og senest med udgangen af 2013, så det faktiske vandforbrug fremover kan registreres

Egenkontrol

44. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid eksisterende produktion på husdyrbruget. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, produktionskontrol og/eller lignende. Hvis gødningsregnskabet omfatter flere ejendomme, skal det suppleres med slagterifregninger og smågrisesalg eller lignende, der kan dokumentere dyreholdet på Tornumgårdsvej 8. Denne registrering skal ved miljøtilsyn kunne fremvises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.
45. Opgørelsen af husdyrholdet på ejendommen skal for søer, årsdyr opgives som et årsgennemsnit af antal dyr på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. For smågrise og sopolte/slagtesvin skal opgørelsen ske ud fra antal producerede dyr pr. år med angivelse af vægt ved indgang og afgang. Opgørelsen foretages pr. planår.
46. Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
 - Indholdet af totalprotein i svinefoderet skal dokumenteres ved foderopgørelser (opgjort som gennemsnit i g/FEs for hele mængden af sofoder og hele mængden af slagtesvine pr. planår).
 - Dokumentation for fosforoverskud f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber eller ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.
 - Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.
 - Dato for aflæsning af el-forbrug og vandforbrug samt de aflæste værdier.

- Beregning af husdyrbrugets energiforbrug i forhold til normforbrug jævnfør ovenstående vilkår om beregning af energiforbrug under "Bedst tilgængelige teknik."
- Dato for aflæsning af gyllekøleanlæggets effektivitet, herunder aflæsningsdata for timetæller, elpumpe med angivelse af placering.
- Dato for kontrol af gyllekøleanlægget.
- Dato og karakteren af reparationen/justeringen af gyllekøleanlægget føres på datablad i driftsjournal.
- Dato for service og udførte vedligeholdelsesarbejder på gyllekølingsanlæg og evt. driftsstop, og hvad der var årsagen til driftstoppet.
- Dokumentation for varme-/køleeffekten af gyllekølingsanlæg opgivet som kW pr. driftsår.
- Dokumentation for datalog fra typegodkendt energimåler på varmepumpe.
- Kvittering for aflevering af farligt affald.

Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen

Høring af udkast til offentliggørelse

Udkastet til miljøgodkendelse sendes i høring i 3 uger fra d. 17. november 2011 til 9. december 2011 hos ansøger samt andre, der har anmodet om at få udkastet tilsendt.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse sendes til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer indenfor den beregnede genegrænse for byzone, bortforpagtere af udbringningsarealer og produktionsanlæg samt gyllemodtagere). Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Derudover er udkastet sendt i høring hos ansøger i 3 uger fra 13. januar 2012 til 3. februar 2012, da der er ændret i afsnittet "Nitrat fra overfladevand" mm. Ændringerne er vurderet at være uden betydning for naboer og parter.

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Udkast til godkendelsen har været sendt i høring hos ansøger og parter i sagen. Ansøger og dennes konsulent havde nedenstående kommentarer til udkastet:

1. side 28: 13.239 de, hvad er det
2. side 38: 4000 søer må være en skrive fejl
3. Vilkår 2: reglerne er ændret så nu betyder "udnyttet" ikke længere at hele produktionen skal være gennemført indenfor to år.

Kommunens svar/kommentarer:

Ad. 1: 13.239 DE er rettet til 13.239 m³.

Ad. 2: 4000 søer er rettet til 400 søer.

Ad. 3: Vilkåret er ændret til det nuværende vilkår.

Offentliggørelse af afgørelse og underretning af klageberettigede

Kommunens godkendelse vil blive offentliggjort i Budstikken uge 4 2012..

Kopi af miljøgodkendelse er sendt til interessenter, organisationer og myndigheder, der fremgår af afsnittet "Øvrige forhold".

Der kan klages over kommunens afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet senest 22. februar 2012 kl. 15.30 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1). Klageberettigede er angivet i afsnit 4 "Øvrige forhold".

Udnyttelse af godkendelsen

Du kan udnytte godkendelsen uanset eventuelle klager, men du skal være opmærksom på, at dette ikke begrænser Natur- og Miljøklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

2 Kort beskrivelse af husdyrbruget

I denne del af godkendelsen angives de oplysninger, som ligger til grund for behandlingen af ansøgningen. Ud over selve ansøgningen indgår der bilag til ansøgningen, anden nødvendig korrespondance under sagsbehandlingen samt seneste kontrolrapport for miljøtilsyn på husdyrbruget, kommunens oplysninger om data på husdyrbruget samt eventuelle bidrag fra offentligheden.

Ansøgningens indhold er kort beskrevet, under overskrifterne: Dyrehold og driftsform, Anlæg og Areal.

Grundlag for sagsbehandling

- Ansøgning om miljøgodkendelse 23. december 2010
- Løbende korrespondance mellem ansøger, dennes konsulent og kommunen
- Miljøtilsyn på Tornumgårdsvej 8 den 26. juni 2009 og Vejen Kommunes tilsynsrapport af 29. juni 2009.

Dyrehold og driftsform

Det nuværende husdyrhold

Dyretype	Enhed	Antal	Antal til 1 DE	DE
Årssøer	Årsdyr	960	4,31	222,8
Smågrise	Producerede	25.920	216,67	119,6
Polte	Producerede	900	38,94	23,1
I alt				365,5

Tabel 1. Husdyrbrugets nuværende tilladte husdyrproduktion.

Det fremtidige husdyrhold

Dyretype	Enhed	Antal	Antal til 1 DE	DE
Årssøer	Årsdyr	1200	4,3	279,1
Smågrise 7,3-32 kg	Producerede	58.000	200,0	290,0
Polte 32-107 kg	Producerede	900	36	25,0
I alt				594,1

Fremtidige antal stipladser	
Søer	1200
Smågrise	8823
Polte	225

Tabel 2. Den ansøgte husdyrproduktion.

Dyreenhederne er udregnet på baggrund af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

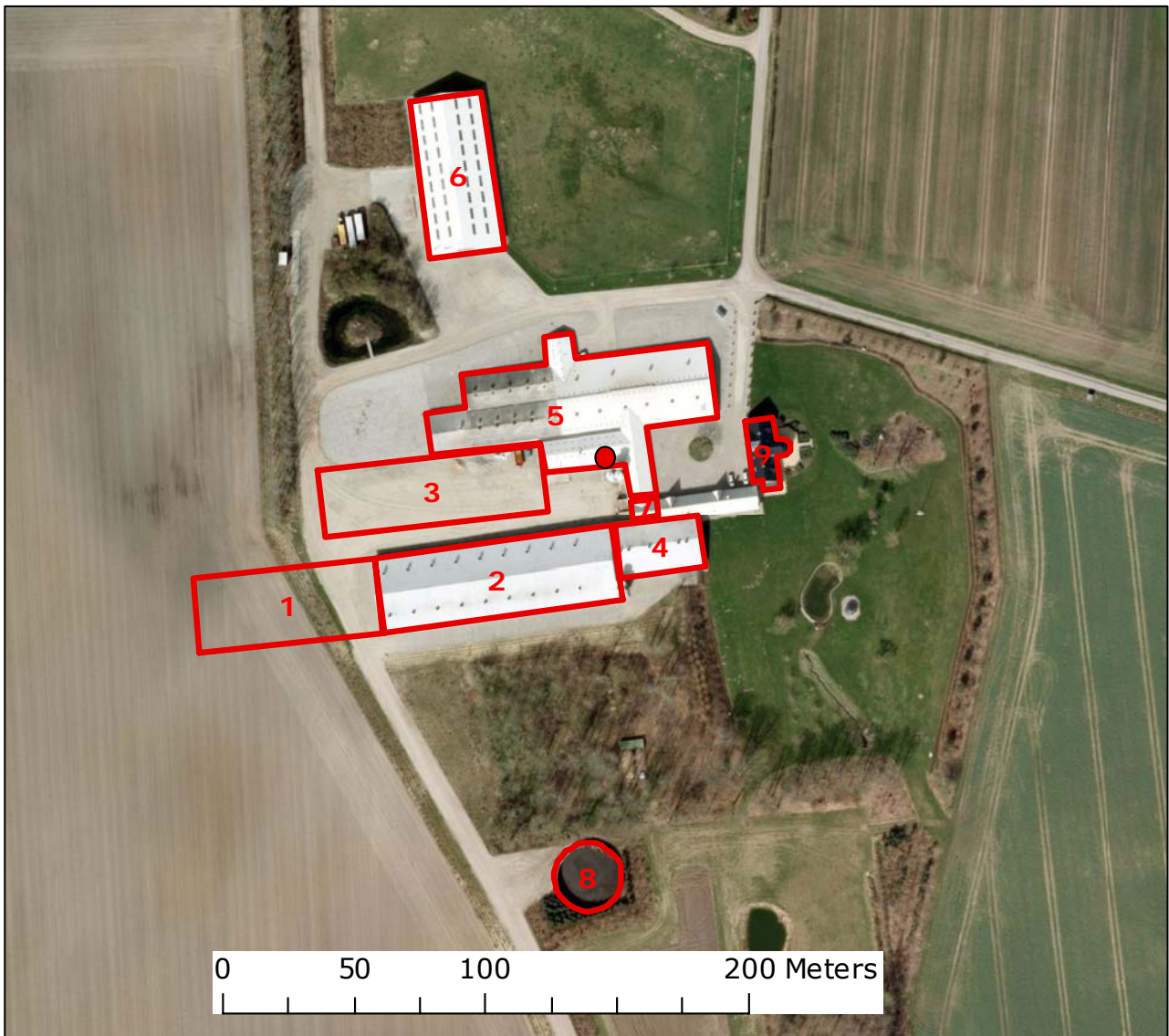
³ Bekendtgørelse nr. 1695 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. af 19.12.2006

Anlæg

Husdyrbruget ligger syd for Lintrup i et åbent landskab med spredte landbrugsejendomme. Anlæggets udseende og beliggenhed i landskabet er beskrevet i vurderet i afsnittet "Anlæggets placering i landskabet".

Husdyrholdet er en sobesætning, og husdyrbrugets eksisterende anlæg består af løbe-/drægtighedstald, farestald, smågrisestald, poltestald samt maskinhus og lader til maskiner og foderopbevaring. Der er 1 gyllebeholder i tilknytning anlægget og 7 decentrale gylleholdere. I forbindelse med udvidelsen af bedriften, ønskes der opført en ny farestald parallelt med nuværende sostalde og en ny smågrisestald i forlængelse af den eksisterende smågrisestald. Eksisterende farestald ændres fra fuldspaltestald til drægtighedsstald med delvist spaltegulv.

Figuren her under viser placeringen af eksisterende og ansøgte anlæg.

Figur 1. Husdybrughets driftsbygninger.

Figur 2. Husdyrbrugets decentrale gyllebeholdere.

Nedenstående tabel viser en oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg på ejendommen.

Nr.	Anvendelse	Areal/ rumfang	Staldsystem	Højde	Taghældning	Materiale
1	NY smågrisestald	1.750 m ²	To-klimastald, delvist spaltegulv	9 m	25°	Lyse sten, elementer
2	Eks. smågrisestald		To-klimastald, delvist spaltegulv	9 m	25°	Lyse sten, elementer
3	NY farestald	2.150 m ²	Kassestier, delvist spaltegulv	10 m	20°	Lyse sten, elementer
4	Poltestald		Drænet gulv spalter (33/67)	9 m	25°	Lyse sten, elementer
5	Eks. løbe-/drægtighedsstald		Individuelt og løsgående, delvist spaltegulv	6-7,5 m	15-20°	Lyse sten, elementer
6	Maskinhus			9 m	22°	Hvide elementer
7	Foderlade					
8	Gyllebeholder 1	2080 m ³				
9	Stuehus					
	Gyllebeholder 4	3000 m ³	Tornumvej 22 A			
	Gyllebeholder 5	2080 m ³	Tornumvej 22 A			
	Gyllebeholder 6	1200 m ³	Gl. Tornumvej 1			
	Gyllebeholder 7	1430 m ³	Gl. Tornumvej 1			

	Gyllebeholder 8	1600 m ³	Hygummark 5			
	Gyllebeholder 9	750 m ³	Hygummark 5			
	Gyllebeholder 10	750 m ³	Hygummark 5			
	Gyllebeholder 11	2080 m ³	Tornumgårdsvej 2A			

Tabel 3. Anlægsbeskrivelse, bygningsnumre jf. figur 1 og 2 ovenfor.

Arealer

Til ejendommen hører 490 ha, hvoraf 436,5 ha kan anvendes til udbringning af husdyrgødning. Ud af de 436,5 ha er 36,5 ha forpagtet.

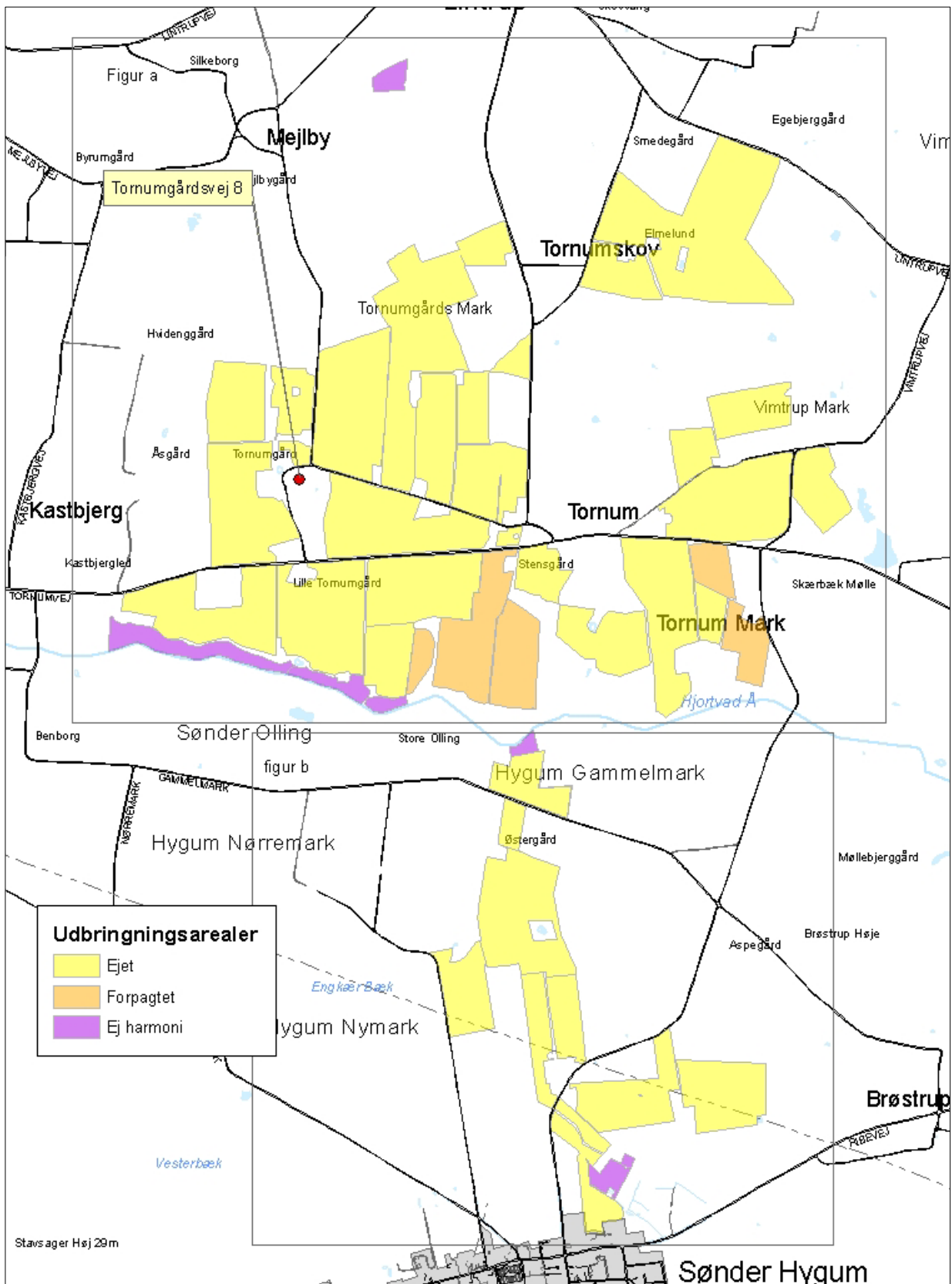
Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav om et bestemt forhold mellem den mængde husdyrgødning, der udbringes, og det areal, der skal være til rådighed for udbringningen (harmoniarealet). I denne godkendelse kan husdyrgødningen udbringes i en mængde svarende til 1,4 DE/ha.

Al ejendommens husdyrgødning afsættes til biogasanlæg, hvor det afgasses.

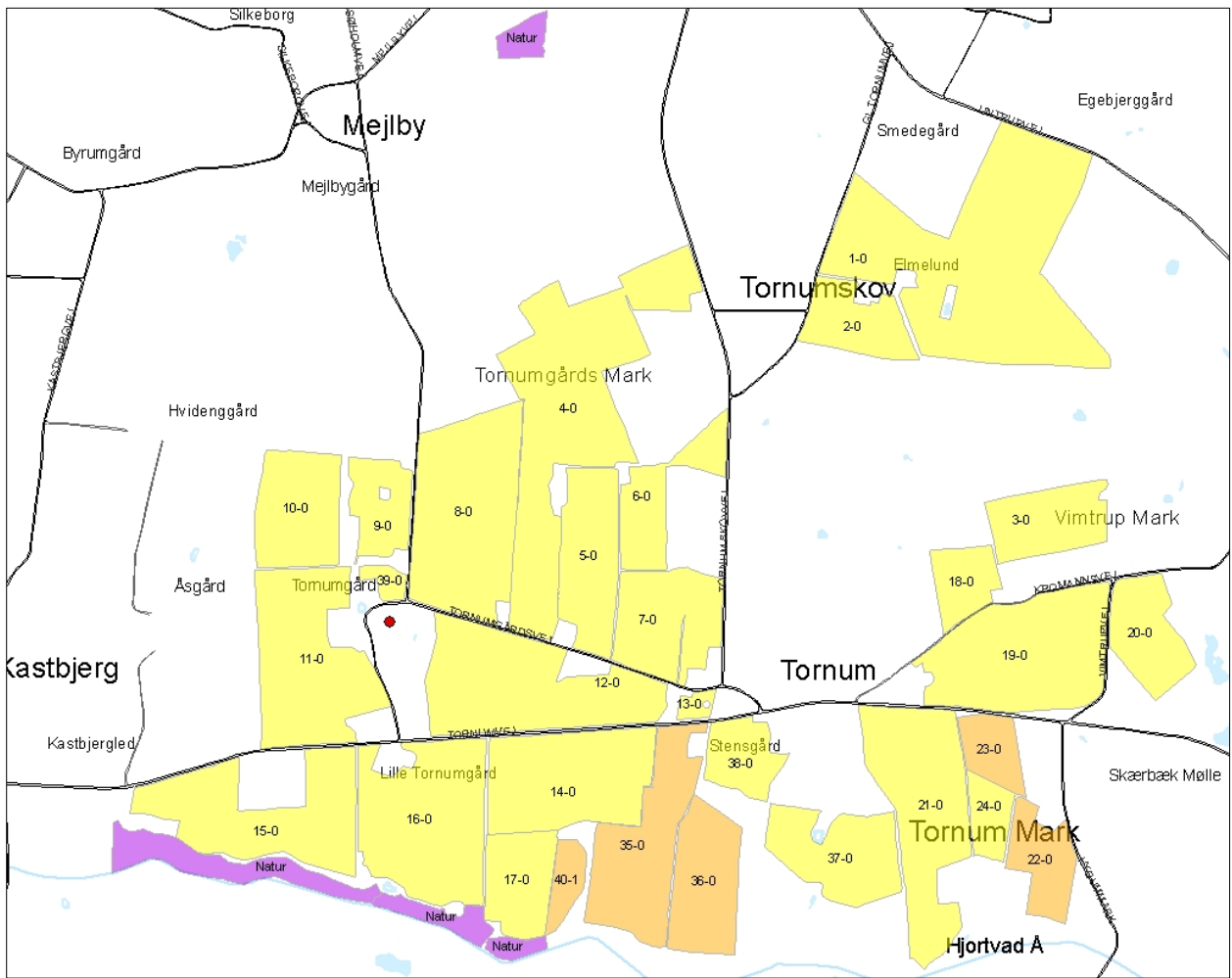
Ejendommens modtager 611,45 DE afgasset biomasse, der afsættes på ejendommens 436,5 ha udbringningsarealer, hvilket giver et dyretryk på 1,4 DE/ha.

Der er således tilstrækkeligt areal til at opfylde harmonikravet.

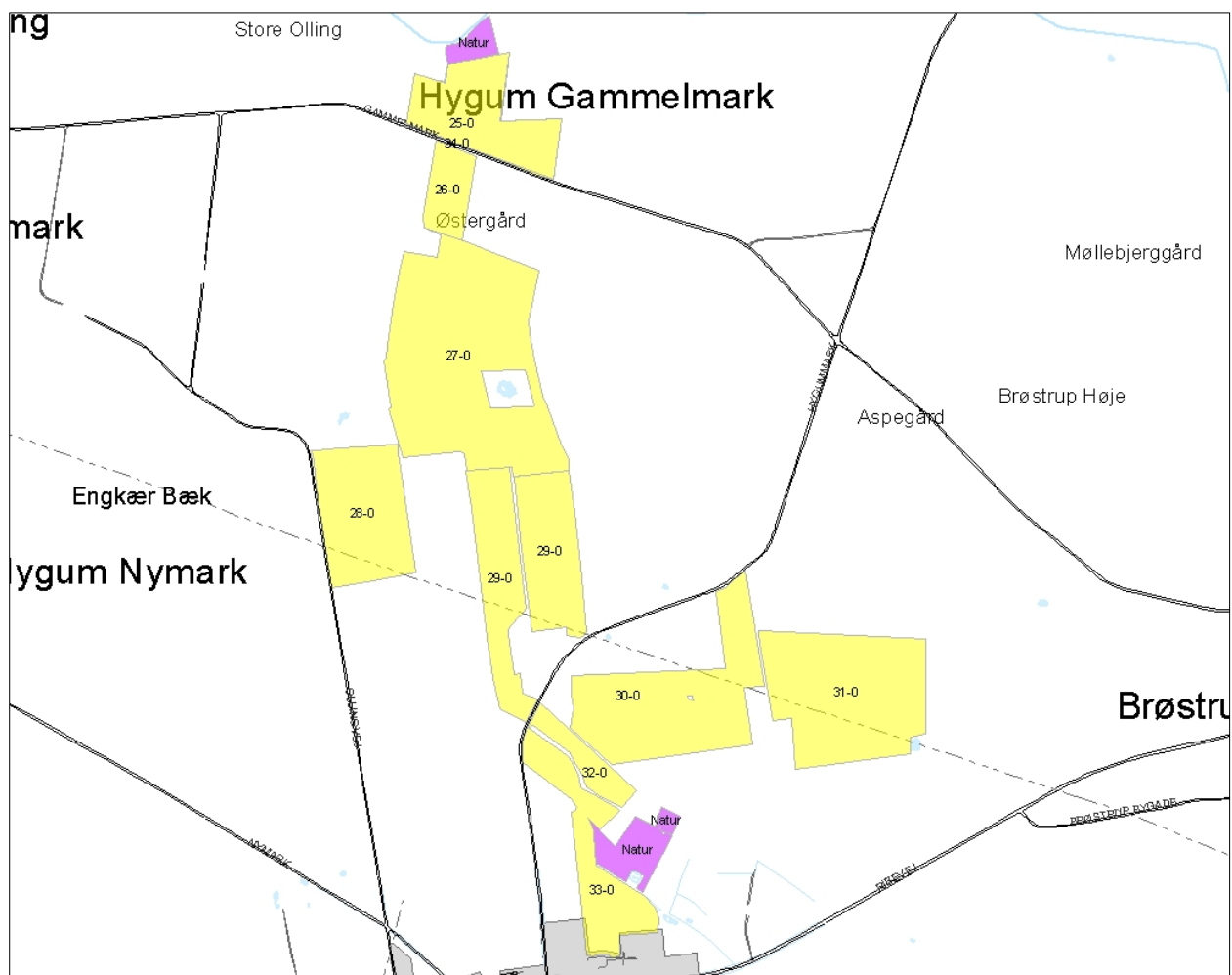
Se nedenstående figurer og tabel for arealernes placering og størrelse.

Figur 3. Alle ejendommens arealer.

Figur 3a. Ejendommens nordligste arealer.

Figur 3b. Ejendommens sydligstede arealer.

Markdata

Marknr.	Ha	Ejerforhold	Anvendelse	Markadresse
1-0	40,06	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
10-0	10,07	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
11-0	18,38	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
12-0	20,08	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
13-0	0,93	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
14-0	16,36	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
15-0	17,25	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
16-0	19,23	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
17-0	7,18	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
18-0	4,50	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
19-0	19,85	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
2-0	6,73	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
20-0	7,42	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
21-0	18,48	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8

24-0	3,25	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
25-0	6,41	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
26-0	2,38	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
27-0	19,38	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
28-0	7,46	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
29-0	11,52	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
3-0	7,88	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
30-0	11,49	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
31-0	12,13	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
32-0	1,87	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
33-0	5,70	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
34-0	0,17	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
37-0	10,31	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
38-0	5,11	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
39-0	1,23	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
4-0	31,58	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
5-0	10,61	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
6-0	7,15	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
7-0	11,02	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
8-0	21,26	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
9-0	5,57	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
22-0	5,83	Forpagtet	Udbringning	Hygummark 21
23-0	4,09	Forpagtet	Udbringning	Hygummark 21
35-0	14,11	Forpagtet	Udbringning	Tornumvej 11
36-0	9,92	Forpagtet	Udbringning	Tornumvej 11
40-1	2,54	Forpagtet	Udbringning	Tornumvej 11
Natur	1,11	Ejet	Udbringning	Tornumgårdsvej 8
Natur	1,77	Ejet	Naturareal, ej udbringning	Tornumgårdsvej 8
Natur	0,88	Ejet	Naturareal, ej udbringning	Tornumgårdsvej 8
Natur	2,02	Ejet	Naturareal, ej udbringning	Tornumgårdsvej 8
Natur	0,27	Ejet	Naturareal, ej udbringning	Tornumgårdsvej 8
Natur	2,50	Ejet	Naturareal, ej udbringning	Tornumgårdsvej 8
Natur	6,56	Ejet	Naturareal, ej udbringning	Tornumgårdsvej 8

Tabel 4. Arealer.

3 Redegørelse og vurdering

Vejen Kommune har i henhold § 19 - § 26 i Husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredegørelsen foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Disse vurderinger ligger til grund for, de vilkår, der er angivet i afsnit 1. Vurderingen er foretaget i det nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Husdyrproduktionen

Sidste registrering af dyreholdets omfang hos Vejen Kommune er sket i forbindelse med miljøtilsyn d. 26. juni 2009.

Registreringen er i overensstemmelse med husdyrbrugets nuværende produktion.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelse. Den fulde årsproduktion skal således være opfyldt 2 år efter meddelelse af nærværende miljøgodkendelse.

Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer

Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7, 8 og 20 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6 og 8 i Husdyrgodkendelsesloven, fra de nye stalde er vist i nedenstående tabel. Husdyrgodkendelseslovens § 20 vedrørende genegrænser vil blive behandlet efterfølgende.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
8	Nabobebyggelse	Ca. 380 m	Fra farestald til Tornumgårdsvej 7	50 m
8	Naboskel	Ca. 280 m	Fra smågrisestald til matr.nr. 10 Tornum, Lintrup	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	Ca. 75 m	Fra farestald til stuehus	15 m
8	Levnedsvirksomhed	Mere end 25 m	Ingen i nærheden	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 2.400 m	Fra farestald til boring DGU 132.1621	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 45 m	Fra farestald til boring DGU 141.0740	25 m
8	Vandløb	Ca. 820 m	Fra smågrisestald til Hjortvad Å	15 m
8	Dræn	Mere end 15 m	Ingen dræn i nærheden	15 m
8	Sø	Ca. 40 m	Fra farestald til sø nord for stalden	15 m

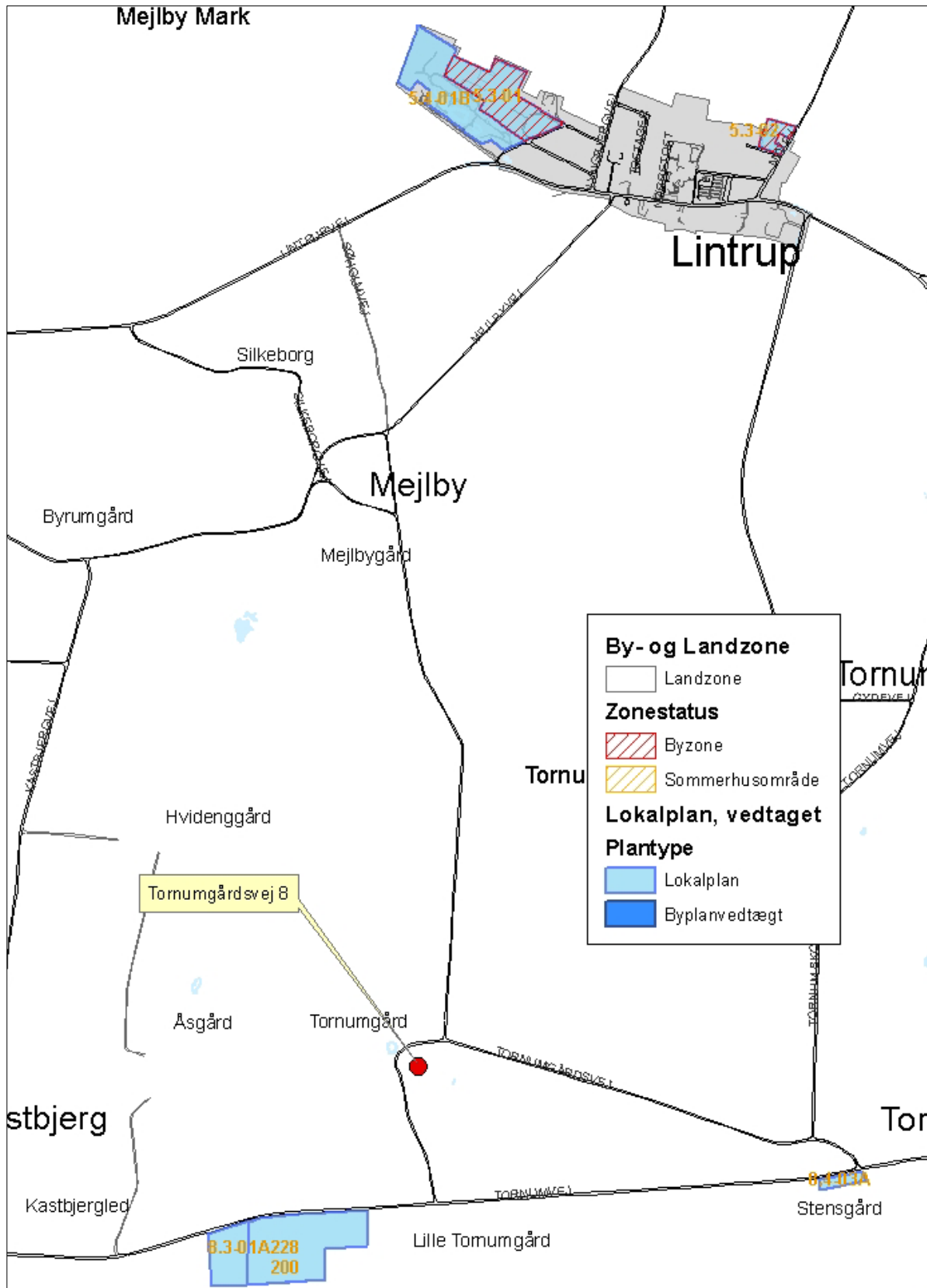
8	Privat vej	mere end 15 m	Ingen i nærheden	15 m
8	Offentlig vej	90 m	Fra farestald til Tornumgårdsvej	15 m
6	Byzone	Ca. 2.600 m	Fra farestald til Lintrup	50 m
6	Samlede bebyggelse	Ca. 2.600 m	Fra farestald til Lintrup	
6	Sommerhusområde	Mere end 300 m	Ingen i nærheden	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	Ca. 2.600 m	Fra farestald til Lintrup	50 m

Tabel 5. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Alle afstandskrav er overholdt. Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 foreskriver, at etablering eller udvidelse af anlæg for mere end 15 dyreenheder ikke er tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvis inden for, eller der er mindre end 300 m fra anlægget til en række nærmere beskrevne beskyttede naturtyper. Husdyrbrugets placering i forhold til de særlig beskyttede naturtyper er opfyldt, se afsnit ".Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak".

Lokalisering og Planrammer

Figur 4. Husdyrbrugets placering.

Nærmeste lokalplaner i området er lokalplanerne nr. 220, 228 og 8.3-01A (LinkoGas), det ligger ca. 380 m sydvest for ejendommen. Der er ca. 2,6 km til nærmeste byzone ved Lintrup.

Husdyrgodkendelseslovens § 20 siger, at kommunen skal sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener begrænses hvis ændring af anlægget på husdyrbruget foretages indenfor 300 m fra:

- En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren.
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel i fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da ovennævnte beskrivelse af anlæggets placering i forhold til husdyrgodkendelseslovens genegrænser i § 20 er overholdt.

Afstandsforholdene vurderes i afsnittene om lugt, til- og frakørsel samt støj.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Gødningsproduktionen er ifølge konsulenterklæring angivet til 13.239 m³. Gylle afhentes af biogasselskab og husdyrbruget får ca. 15.545 m³ afgasset gylle retur. Der er ikke fast gødning på husdyrbruget.

Gødningstype	Mængder i m ³
Flydende husdyrgødning, modtaget fra biogas	15.545 m ³
I alt	15.545 m³
Fast husdyrgødning	0 m ³
I alt	0 m³

Tabel 6. Gødningsproduktion.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand, vandspild i forbindelse med husdyrproduktionen samt overfladevand. Der skelnes mellem:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, som derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles efter forudgående tilladelse.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelsesår	Kapacitet m ³
Gyllebeholder nr. 1, Tornumgårdsvej 8	1994	2080 m ³
Gyllebeholder nr. 2, Lejet	1991	2080 m ³

Gyllebeholder nr. 3, Lejet	1989	1226 m ³
Gyllebeholder nr. 4, Tornumvej 22 A	1995	3000 m ³
Gyllebeholder nr. 5, Tornumvej 22 A	1994	2080 m ³
Gyllebeholder nr. 6, Gammel Tornumvej 1	1997	1200 m ³
Gyllebeholder nr. 7, Gammel Tornumvej 1	1994	1430 m ³
Gyllebeholder nr. 8, Hygummark 5	2001	1600 m ³
Gyllebeholder nr. 9, Hygummark 5	1979	750 m ³
Gyllebeholder nr. 10, Hygummark 5	1988	750 m ³
Gyllebeholder nr. 11, Tornumgårdsvej 2A	1991	2080 m ³
Samlet kapacitet gylle		18.276 m³

Tabel 7. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Ingen af husdyrbrugets ejede gyllebeholdere ligger nærmere end 100 m fra sø eller vandløb eller i risikoområde med hældning over 6° mod sø eller vandløb⁴.

Husdyrbruget modtager 15.545 m³ afgasset biomasse og med en opbevaringskapacitet på 18.276 m³ er der en opbevaringskapacitet på $(18.276/15.545 * 12 \text{ mdr.})$ 14,1 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er således opfyldt.

Ammoniakfordampning

Ved udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug over 75 DE stilles generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget. I 2010 er udgangspunktet en minimumsreduktion på 25 %. Denne reduktion beregnes i forhold til et referencestaldsystem, der er et tidssvarende staldsystem beregnet med normtal for 2005/2006. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan efterlevs ved reduktion af ammoniaktabet for både de eksisterende og det nye anlæg.

Husdyrbruget på Tornumgårdsvej 8 skal leve op til et generelt ammoniakreduktionskrav på 25 %, idet ansøgningen er indsendt december 2010.

Ammoniakfordampningen i nudrift er beregnet til 6.229 kg N pr. år

Ammoniakfordampningen i ansøgt drift er beregnet til 7.809 kg N pr. år.

Ammoniaktab i ansøgt drift fordelt på staldanlæg	Kg N/år
Anlæg omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion.	2321
Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etabl. Udvidelse, ændring)	4198
Lagre af flydende husdyrgødning	1290

Tabel 8. Ammoniaktab.

⁴ Bekendtgørelse nr. 100 af 09.02.2011 (krav om gyllebarrierer m.v.).

Husdyrbruget overopfylder kravet om reduktion af ammoniakfordampningen med 4,05 kg N pr. år. Det generelle ammoniakkrav til det nyetablerede anlæg på minimum 25 % er således opfyldt ifølge www.husdyrgodkendelse.dk.

Foruden det generelle ammoniakreduktionskrav ligger der et krav til anvendelsen af Bedste Tilgængelige Teknik (BAT).

Lugt

Lugt stammer fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning og fra selve staldene.

Lugtemission fra staldene og geneafstand fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende:

Afstand til nærmeste byzone (Lintrup) er ca. 2,6 km, afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Lintrup) er ca. 2,6 km og afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er ca. 380 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningssskemaet vil geneafstanden i forhold til byzone være 891 m, samlet bebyggelse 659 m og enkelt bolig 277 m. Den korrigerede geneafstand til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt, da der ikke er hhv. byzone, samlet bebyggelse eller enkeltbolig uden landbrugspligt ejet af anden person end driftsherren indenfor 1,2 gange geneafstanden (Se tabel 9).

Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr. Derfor er afstanden anderledes end den faktiske afstand. Kriterierne for maksimal lugt på $5 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for byzone, $7 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for samlet bebyggelse og $15 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for enkeltbolig er dermed overholdt.

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Lugt i forbindelse med transport og udbringning behandles under afsnittet "udbringning af husdyrgødning".

Det forventes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion og opbevaring m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Område-type	Beregnings-model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	891,26 m				Genekriterie overholdt. Ingen Nabobeboelser/Byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	Ny	658,96 m				Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand
Enkelt bolig	Ny	276,79 m				Genekriterie overholdt. Ingen Nabobeboelser/Byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

Tabel 9. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

Spildevand

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Rengøringsvand fra vask af stald
- Tagvand
- Sanitært spildevand fra forrum

Rengøringsvand fra vask af stalde ledes til gyllebeholder, mængden forventes at stige fra 1.430 m³ til 2.840 m³.

Sanitært spildevand ledes til septictank med nedsivning. I forbindelse med udvidelsen bygges et nyt mandskabsrum med toilet og bad. Spildevand herfra ledes ligeledes til septictank. Etablering af septictank kræver særskilt tilladelse.

Tagvand fra eksisterende og nye bygninger ledes til dræn og videre ud i recipient. Udledning af overfladevand til dræn/recipient kræver særskilt udledningstilladelse.

I forbindelse med opførelse af de nye stalde gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af aut. kloakmester jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der stilles vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for hele ejendommen af en aut. kloakmester eller andet uvildigt, godkendt firma.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Til- og frakørselsforhold

Skemaet nedenfor angiver antal transporter. En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport f. eks. i forbindelse med fodring er ikke inkl. i ovennævnte oversigt.

Omfanget af antal til- og frakørsler pr. år er jf. ansøgningen:

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
	Antal transporter pr. år	Antal transporter pr. år
Udbringning af husdyrgødning, flydende	350	540
Foder	80	52
Brændstof	17	17
Korn fra egne marker	220	220
Levende dyr til/fra ejendommen	52	104
Døde dyr	104	104
Diverse (rengøringsmidler m.m.)	200	200
I alt pr. år	1023	1237

Tabel 10. Til- og frakørsel.

Transport til og fra ejendommen sker via Tornumvej.

Samlet stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 1023 til ca. 1237 dvs. en stigning på 214 transporter svarende til ca. 20 %.

Stigningen skyldes primært øgede transporter til udbringning af husdyrgødning og transporter med levende dyr til og fra ejendommen.

Al husdyrgødningen afleveres til afgangning ved biogasanlæg. I forbindelse med udvidelsen etableres en rørledning ned til LinkoGas, således at husdyrgødningen fremover vil blive pumpet direkte derned og ikke længere vil blive afhentet af lastbil. Den afgassede biomasse vil blive kørt ud til decentrale gyllebeholdere der er placeret strategisk i forhold til udbringningsarealerne, se figur 2.

Det skal bemærkes at de 540 transporter til udbringning af husdyrgødning ikke tager udgangspunkt fra Tornumgårdsvej 8, men sker fra de decentrale gyllebeholdere som nævnt ovenfor, således at transportafstandene reduceres, se også næste afsnit om udbringning af husdyrgødning.

Transporter til og fra ejendommen vil primært forgå i tidsrummet 7-17 på hverdage.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

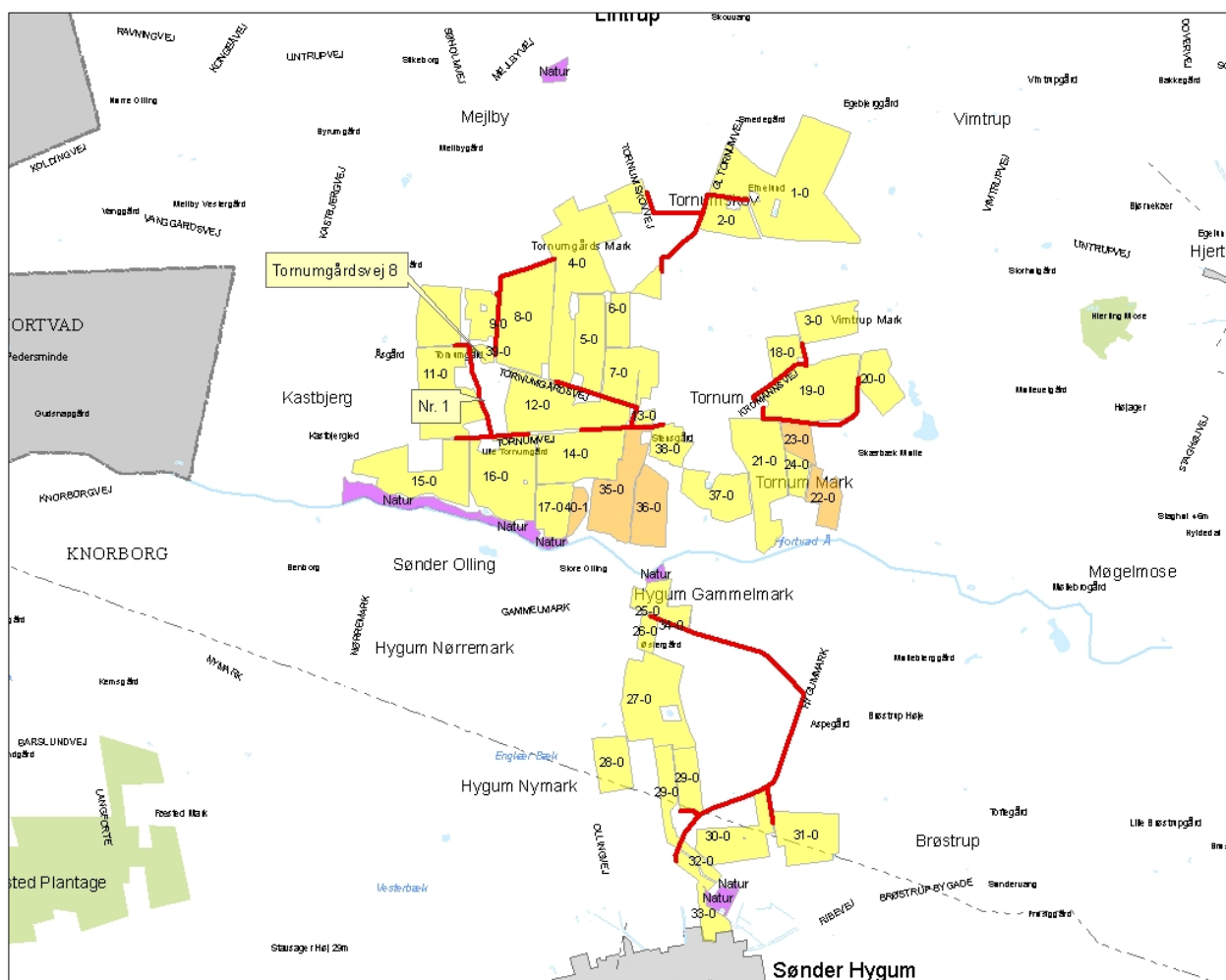
Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugs produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler for miljøgodkendelsen overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Udbringning af husdyrgødning

Transportruterne der benyttes ved udbringning af husdyrgødning er vist i nedenstående figur.

Figur 5. Transportruter til udbringning af husdyrgødning.

En del af udbringningsarealerne er beliggende mindre end 200 m fra byzone ved Sdr. Hygum. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelse er der restriktioner på udbringning af husdyrgødning på arealer mindre end 200 m fra byzone, sommerhusområder og områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål.

Ingen af transportruterne går gennem tættere bebyggede områder eller i nærheden af byzone.

Da der ikke er tæt bebyggelse og byzone i forbindelse med de angivne transportruter, er det kommunens vurdering, at det øgede antal transportere med husdyrgødning ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne.

Støj

Støjbelastning af naboer kan forekomme i forbindelse med intern transport, pumper, kompressorer, staldventilation mv.

I fare- og klimastalde ventileres med kombidiffus ventilation, mens der i løbe- og drægtighedsstalden ventileres med vægventiler. Ventilatorerne vil være i brug efter behov og kan forekomme på alle tider af døgnet.

Der er en kompressor på ejendommen, placeret i maskinhus. Den vil primært blive brugt indenfor normal arbejdstid og vil kun være tændt når den er i brug.

Endvidere forventes støj fra eksterne transportere. Afhentning og levering af dyr samt levering af foder sker primært i dagtimerne indenfor normal arbejdstid og vil være af kortere varighed.

Nærmeste nabo ligger mere end 300 m fra ejendommen. Det er kommunens vurdering, at udvidelsen ikke vil medføre uacceptable støjgener, da hovedparten af støjgenerne vil ligge indenfor normal arbejdstid og der er langt, mere end 300 m, til nærmeste nabo.

I Støjvejledningen⁵ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Man bør ved fastlæggelse af støjgrænser, ved de nærmeste boliger, anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Vejen Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Fluer og skadedyr

Der benyttes gylle-/rovfluer til bekæmpelse af fluer i staldene.

Der er indgået aftale med Dansk Skadedyrskontrol til forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Rotter overfører sygdomme, æder mad og foder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrbekæmpelse er tilfredsstillende. Vejen Kommune henstiller til, at de autoriserede kasser med rottegift placeres og tilses, så mennesker og husdyr ikke uforva-

⁵ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

rende kommer i kontakt med giften, og at der generelt holdes pænt og ryddeligt omkring ejendommen.

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Der stilles vilkår om forebyggende rottebekæmpelse af autoriseret firma, da der forekommer oplagring af foder på virksomheden.

Støv

Ansøger oplyser at der kan være mindre støvgener ved den daglige håndtering af foder. Foderblanding vil forgå i lukkede systemer og indendørs.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Lys

Der er lys i løbe- og drægtighedsstalden fra kl. 06-20 i vinterhalvåret, dog kun i den side hvor løbestalden er. I øvrige stalde er der kun lys ved behov, fx ved flytning af grise.

Udendørs belysning er placeret i gårdspladsen ved indgang til stald. Denne er sensorstyret. Derudover er der flere udendørslamper i gårdspladsen hørende til husholdningen. Disse tændes manuelt. Som udgangspunkt vil der ikke være udendørs belysning om natten.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog fastsættes generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

Oplag af olie og kemikalier

På ejendommen er der 4 tanke til olie og diesel. En dieseltank på 1200 l til biler, en dieseltank på 5.900 l til traktorer, dieseltank på 1200 l i stalden og en nedgravet fyringstank 5.900 l.

Alle overjordiske olietanke står på fastgulv uden afløb.

Køler væske til gyllekølingen vil blive opbevaret på forsvarlig vis i maskin-/foderladen, hvor der er fastgulv uden afløb.

Pesticider opbevares i maskinhus i aflåst rum. Påfyldning og rengøring af marksprøjte foregår på befæstet areal ved maskinhus.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie og kemikalier, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Affald

Brændbart affald samles i container der afhentes af Marius Pedersen, herunder rengjorte dunke fra kemikalier. Jern og metal afhændes til produkthandler.

Medicinrester og –emballage samt brugte sprøjter og kanyler samles i dertil lavede beholdere og afleveres på Modtagestation Esbjerg.

Døde dyr opbevares i køleboks eller under kadaverkappe inden, de afhentes af DAKA. DAKA kommer ca. 2 gange om ugen.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁶.

Virksomheden modtager ikke affaldsprodukter f.eks. slam eller mucosa til jordbrugsformål.

Vand og energiforbrug

Energi	Efter udvidelse mængde pr. år
Elforbrug	535.000 kWh
Fyringsolie	- L
Dieselolie	52.000 L

Tabel 11. Energiforbrug

Vand	Efter udvidelse mængde pr. år
Drikkevand	14.625 m ³
Vaskevand	1600 m ³
Sanitært vand *	200 m ³
Vandforbrug i alt	16.425 m ³

Tabel 12. Vandforbrug *Samlet indvindingstilladelse på ca. 20.000 m³.

Beregninger på energiforbruget viser, at ejendommens oplyste el-forbrug vil ligge ca. 64 % under det forventelige niveau. Ifølge energiberegning er det estimerede normforbrug 416.000 kWh pr. år og det forventede varmemeforbrug 420.000 kWh. Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets faktiske forbrug af energi beregnes i energiregneark og fremvises som dokumentation ved tilsyn.

Drikkevandsforsyningen sker via egen boring, og der stilles vilkår til etablering af vandur på stalde med dyr, så det faktiske vandforbrug fremover kan registreres.

Indvindingstilladelsen til ejendommen på 20.000 m³ vurderes at dække vandbehovet til husdyrproduktionen.

Risici

Ansøgningens redegørelse for mulige uheld inklusiv begrænsning af risiko for og gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet i respektive afsnit ovenfor.

Ansøger oplyser derudover:

⁶ Ministeriet for familie- og forbrugeranliggender, Bek. nr. 439 af 11.05.2007.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads i forrummet.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, og der er timer på pumpen. Derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild mm. Desuden er gyllebeholderne omfattet af den 10-årige beholderkontrol.

Efter udvidelsen vil der blive etableret et rør over til Liknkogas A.M.B.A. og gyllen vil blive pumpet direkte over på biogasanlægget. Den samlede gyllemængde bliver afgasset og den mængde der svarer til ejendommens harmoniareal vil blive kørt i lastbil ud til ansøgers forskellige gyllebeholdere.

Fyringsolietanken er hævet over jorden og placeret indendørs på varigt stabilt underlag uden afløb. Tankene udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

I tilfælde af strømsvigt er ventilationssystemet tilkoblet alarm, og automatisk opkald via både mobil- og fastnettelefon.

For at imødegå uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne, stilles der vilkår normalt vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan for husdyrbruget. Husdyrbruget har allerede udarbejdet en beredskabsplan.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret og med udarbejdelse af beredskabsplan sikres begrænsning af følger af eventuelle uheld.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som der kan opnås ved anvendelse af de beskrevne tiltag i nedenstående tabel, for at leve op til Husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT.

SVIN	BAT-niveau
Foder	<p>Søer For ≥ 75 DE: Fosforindhold: højst 39 kg P/ha ved 1,4DE/ha svarende til højst 23 kg P/DE ab lager.</p> <p>Smågrise For ≥ 75 DE: Fosforindhold: højst 39 kg P/ha ved 1,4DE/ha svarende til 27,8 kg P/DE ab lager. Benzoesyre 0,5 g/FE_s</p>
Staldsystemer	<p>Slagtesvin Eksisterende anlæg: N-emissionsgrænseværdi i kg NH₃-N pr. pr. prod. sl.sv. (stald + lager) 25-49% fast gulv 0,35</p> <p>Søer Nyt anlæg: N-emissionsgrænseværdi i kg NH₃-N pr. årssø (stald + lager)</p>

	<p>< 250 DE: 2,7</p> <p>Søer</p> <p>Eksisterende anlæg: N-emissionsgrænseværdi i kg NH₃-N pr. årssø (stald + lager)</p> <p>Løbe-drægtighedsstalde:</p> <p>Individuel opstaldning delvistspaltegulv 1,87</p> <p>Løsgående, delvist spaltegulv 2,21</p> <p>Smågrise</p> <p>Nyt anlæg: N-emissionsgrænseværdi i kg NH₃-N pr. prod. gris (stald + lager)</p> <p>< 250 DE: 0,06</p> <p>Eksisterende anlæg: N-emissionsgrænseværdi i kg NH₃-N pr. pr. prod. gris (stald + lager)</p> <p>delvist fast gulv 0, 710</p> <p>To-klima stald evt. med sensorstyring af varmelamper og overdækning</p>
Opbevaringsanlæg	<p>Vejen Kommune vurderer, at overdækning af ny og eksisterende gyllebeholder rækker ud over BAT.</p> <p>Reduktionen i ammoniakfordampning vurderes til ikke at være proportional med investeringen i en overdækning af opbevaringsanlægget. Herunder også med hensyn til besparelser i form af en større tilbageholdt kvælstofmængde i husdyrgødningen samt færre transporter med gylle, da der ikke tilføres regnvand til en overdækket gyllebeholder.</p>

Det beskrevne BAT-niveau til angivelse af ammoniakemissionsgrænsen medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på 7.900 kg N/år jf. nedenstående tabel.

Antal dyr	Staldsystem	Ammoniak-emissionsfaktor	Ammoniaktab kg N/år
400	Eks. dr. søer individulet, delvist spalter	1,87	748
800	Eks. dr. søer løsgående, delvist spalter	2,21	1.768
1.200	Ny farestald	(0,3*2,7)	972
25.920	Eks. smågrisestald, delvist spalter	(1,098*0,071)	2.020
32.080	Ny smågrisestald	(1,098*0,06)	2.112
900	Eks. sl.sv. drænet gulv og spalter 33/67 %	(1,07*0,29)	280
I alt			7.900

Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget vil blive 7.809 kg N/år

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning er der også krav til husdyrbrugets produktion af fosfor målt som kg P pr. år ab lager.

Husdyrbrugets maksimale tilladte fosforproduktion pr. år er beregnet til 14.990 kg P pr. år ab lager jævnfør nedenstående tabel.

Antal dyr	Dyrekategori	DE	P/DE ab lager	Samlet P-bidrag kg P/år
1.200	Søer med pattegrise til fravæning	279,7	23	6.433
58.000	Eks. smågrisestald, delvist spalter	289,4	27,8	8.044
900	Eks. sl.sv. drænet gulv og spalter 33/67%	25,0	20,5	513
I alt		594,1	25,2	14.990

Der er ikke indsat fosforkorrektioner i ansøgningen, Ifølge ansøgningen er husdyrbrugets produktion af fosfor 15.183 kg P på 594 DE svarende til 25,5kg P/DE. Husdyrbruget afleverer alt svinegylten til biogasanlæg og modtager afgasset gylle, der modtages 12.470 kg P

fra 615 DE svarende til 20,3 P/DE. I Miljøstyrelsens teknologiblade for svinehold, står der at ansøger selv bestemmer, om fosforniveauet opnås gennem foderkorrektion, afhændelse af den flydende husdyrgødning til biogasanlæg eller separering. Ansøger har her valgt afhændelse til biogasanlæg og modtagelse af afgasset gylle med et lavere indhold af fosfor. Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet for denne ejendom.

Der stilles dog vilkår om, at husdyrbruget højst må udbringe 14.990 kg fosfor på ejendommens ejede og forpagtede arealer pr. planår.

Staldanlægget består af stald til drægtige søer, hvor 400 årssøer står individuelt opstaldet på delvist drænet gulv og 800 årssøer, som er løsgående på delvist drænet gulv, 25.920 prod. smågrise i klimastalde med delvist drænet gulv og 900 slagtesvin på delvist drænet gulv. Der etableres en ny farestald med delvist drænet gulv til 400 årssøer og en smågrisestald med delvist drænet gulv til 32.080 producerede smågrise.

I den nye farestald og i smågrisestaldene installeres gyllekøling til opfyldelse af det generelle reduktionskrav samt opfyldte kravet til BAT. Gyllekølingen fra farestald og smågrisestalde vil kunne reducere ammoniakfordampningen med 19 % fra disse stalde.

Ved fremtidig renovering af eksisterende staldafsnit, skal Vejen Kommune vurdere, om det valgte staldsystem lever op til BAT på renoveringstidspunktet og senest ved revurderingen i 2019. Fremtidige ændringer i dyrehold, staldanlæg, anlæg til opbevaring af husdyrgødning m.v. skal anmeldes til Vejen Kommune, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 31 og 32.

Ammoniakpåvirkningen af beskyttede naturområder omkring ejendommen vurderes i afsnit herom.

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Vurderingerne for anvendelse af BAT på Tornumgårdsvej 8 skal ske i forhold til følgende aspekter:

1. Management/Godt landmandskab
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning
7. Egenkontrol

Følgende er angivet i ansøgningen (markeret med *kursiv*):

1. Management

"Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: energi, vand, management, foder, staldindretning, staldteknik, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således at anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Der fokuseres på at holde skadedyr fra ejendommen ved god hygiejne og bekæmpelsesmidler.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, pesticider og brændstof.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket vilkår, der er stillet til driften i den forbindelse.

Al produktion tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes i henhold til arbejdspladsvurdering.

Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle eller brand er beskrevet og medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Der foretages dagligt kontrol og løbende vedligeholdelse af anlægget, og en gang årligt bliver fodringsanlægget gennemgået af leverandør.

Der føres journal over udbringning af handelsgødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning.

Rengøring i og omkring bygningerne, gyllebeholdere og siloer foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr afhentes hurtigst muligt.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug."

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT vedr. management på følgende punkter: information til medarbejderne om miljøhensyn og beredskabsplan, træning og uddannelse af medarbejderne, hygiejne og sundhed, vedligeholdelse af anlæg, ressourceforbrug.

Vejen Kommune stiller som vilkår at:

- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Beredskabsplanen holdes opdateret, og foreligger i en udgave, som er umiddelbart forståelig for den enkelte medarbejder.

2. Fodringsstrategier

"Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres på bedriften, så der løbende kan optimeres på foderforbruget og dermed forbruget af næringsstoffer.

Foderet er ved hjælp af foderplanerne tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov.

Der føres produktionskontrol.

Foderet til søerne vil højst indeholde 137 g totalprotein pr. FEso og til sopoltene 140,0 g totalprotein pr. FEsv. Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret.

Reduktion af protein i foderet sker dels løbende gennem avlsarbejde (bedre genetik for grisene og bedre fordøjelighed af foderet), dels ved at syntetiske aminosyrer tilsættes i stedet for råvarer med højt proteinindhold, hvorved proteinindholdet generelt sænkes."

Fravalg af BAT

"Der ønskes ikke at benytte bensoesyre ud fra et økonomisk synspunkt".

Reduceret tildeling af protein i foderet til søer og sopolte bruges som virkemiddel. Vejen Kommune vurderer, at foderplanlægningen, P-kontrollen og oplysninger om indkøbt og brugt foder er tilstrækkelige til at sikre en miljømæssig forsvarlig fodring.

Vejen kommune vurderer, at brug af benzoesyre til smågrise kan være BAT, men dette afhænger af konkurrencen på markedet. P.t. er der meget få udbydere af benzoesyre og omkostningerne ved tilsætningen, må antages at overstige værdien af det formindskede kvælstof-tab. Ansøger har i stedet valgt gyllekøling som ammoniakreducerende tiltag i smågrisestaldene. at husdyrbruget lever op til BAT vedr. fodring og foderforbrug.

Vejen Kommune stiller vilkår om, at:

- Foderet til søerne højst må indeholde 137 g total råprotein pr. FEso som gennemsnit for hele planårets forbrug af sofoder.
- Foderet til sopoltene/slagtesvin højst må indeholde 140 g total råprotein pr. FEsv som gennemsnit for hele planårets forbrug af foder til sopoltene.
- P-kontrollen eller tilsvarende skal indeholde oplysninger om foderforbruget i perioden, målt i FEs, totalråprotein, total fosfor og ford. fosfor.

3. Staldsystemer

Staldene er etableret eller etableres med delvist drænet eller delvist spaltegulve, dette ned-sætter ammoniakfordampningen i forhold til fuldspaltegulve. Delvist drænedede gulve er BAT for stalde til svin.

I farestalden og i smågrisestaldene etableres der gyllekøling med ca. 19 % ammoniakreduktion. Der stilles vilkår til dimensionering, effekt, drift og vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget.

"De generelle krav til ammoniak er i denne ansøgning overholdt med etablering af gyllekøling af den eksisterende smågrisestald, den nye smågrisestald og den nye farestald. Effekten af gyllekølingen vil være 106 kW."

Fravalg af BAT

"Gylleforsuringsteknikken er fravalgt, da den harmonerer dårligt med, at gyllen skal afgasses."

Gyllekøling er BAT, såfremt varmen kan udnyttes. Her udnyttes varmen fra gyllekølingen til opvarmning af pattegrisenes leje, smågrisestald og beboelse.

Det vurderes, at gylleforsuring ikke er BAT i svinestalde, da gyllen i svinestalde ikke kan omrøres, så der kommer en jævn fordeling af den fursede gylle, og dermed forsvinder miljøgevinsten. Total og miljø-økonomisk vurderes det, at gylleforsuring ikke anses som BAT på denne ejendom.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT for staldsystemer og staldteknologi.

4. Vand og energi

"Vandbesparelser opnås ved at drikkeniplerne er placeret i fodertrugene."

Vandforbruget ved rengøring af stalde begrænses ved at iblodsætte stalden og derefter vaskes med højtryksrensere."

For at minimere unødigt spild gennemgås drikkepipler og vandrør jævnligt for utætheder. Der vil være visuel kontrol dagligt og ved vask af staldene. Eventuelle lækager reparerer så vidt muligt med det samme.

Staldbelysningen rengøres efter hvert hold, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Varmelamperne er energibesparende, og de bruges kun i en kort periode, hvorefter pattegrisene får varme fra gulvet.

Der anvendes så vidt muligt lavenergilysstofrør i staldene. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret.

Ventilatorer rengøres efter hvert hold, hvilket sikrer, at der ikke bruges unødigt megen energi p.g.a. modstand fra støv og skidt. Bygningerne er tætte, så ventilationsanlægget ikke kører unødigt p.g.a. falsk luftindtag.

Ventilatorerne vil være styret af temperaturen, således at den kører optimalt i forhold til temperaturen i staldene og elforbruget.

Det er valgt at genanvende varme fra gyllekøling. Denne varme bruges primært til opvarmning af smågrisestalden og farestalden.

Fravalg af BAT

Der er ikke valgt naturlig ventilation, da det ikke passer sammen med det valgte stalddssystem, og da det giver forøget risiko for sygdomme i besætningen."

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget bruger teknologier, der begrænser vand- og energiforbruget med de valgte tiltag. Der stilles dog vilkår om, at husdyrbrugets forbrug af vand og energi vurderes af en energikonsulent.

5. Opbevaring af husdyrgødning

"Gyllebeholdere er stabile beholdere lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet."

Vejen Kommune vurderer, at gældende lovkrav vedrørende opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkelig til at opfylde kravet til anvendelse af BAT.

Der stilles ikke yderligere vilkår.

6. Udbringning af husdyrgødning

"Der udarbejdes hvert år en mark og gødningsplan, som sikrer at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der hensyn til jordens bonitet, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder at næringsstofferne udnyttes maksimalt.

Gyllen udbringes på veletablerede afgrøder, dette begrænser ammoniakfordampningen og lugtgener p.g.a. hurtig optagelse i planerne.

Der udbringes ikke gylle på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til beskyttede vandløb.

Gyllen udbringes primært med slæbeslanger.

Gylleudbringning sker normalt kun i hverdagene."

Vejen Kommune stiller vilkår om, at:

- den husdyrgødning, som modtages højst må indeholde 25,2 kg P/DE opgjort pr. planår.
- husdyrgødning ikke må bringes ud på vandmættede, oversvømmede, frosne eller sne-dækkede arealer.

Herudover vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav vedrørende opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkelig til at opfylde kravet til anvendelse af BAT, og at yderligere krav vil være uforholdsmæssigt dyre i forhold til den opnåelige miljøeffekt.

7. Egenkontrol

"På ejendommen er der løbende egenkontrol af produktionen. Der benyttes foderplaner og mark- og gødningsplaner samt sprøjteplaner. Desuden er der systematisk registrering af foder samt vand og elforbrug på ejendommen. Herudover føres der kvartalsvis P-kontrol over svineproduktionen, og der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderne.

Produktionens størrelse, fordeling af næringsstoffer på harmoniarealet og andelen af efterafgrøder fremgår af gødningsregnskabet og af driftsregnskabet fremgår råvareforbruget samt producerede grise i staldanlægget. Af EU-ansøgningen fremgår det samlede dyrkede areal på bedriften."

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til kravene om egenkontrol.

Der stilles dog vilkår til specifikke opgørelser.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentet vedr. management og egenkontrol og BREF-dokumentets⁷ krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Generelt krav til ammoniakreduktion

De generelle krav til reduktion af ammoniakemissionen fra anlægget er beskrevet tidligere i afsnittet "Ammoniakfordampning".

Den samlede beregnede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er 7.809 kg N/år, hvilket er en forøgelse på 1.581 kg N/år. Jf. www.husdyrgodkendelse.dk bliver ammoniakemissionen 4 kg N/år mindre end krævet med det valgte system.

Påvirkning af § 7-naturområder

Det er fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 7, at en række særligt ammoniakfølsomme naturtyper udløser bufferzoner. I en afstand af op til 300 m fra disse naturområder må ammoniakfordampningen fra stald og lager ikke forøges, og i en afstand på 300 – 1.000 m fra de nævnte naturområder må merbelastningen i naturområdet ikke overskride fastlagte be-

⁷ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, www.mst.dk

skyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug indenfor bufferzonen i forhold til naturområdet.

Alle stalde og opbevaringslagre ligger mere end 1.000 m fra nærmeste § 7-areal. Dvs. anlægget er beliggende udenfor bufferzone til naturområde, der jf. Husdyrgodkendelsesloven er udpeget som særligt ammoniakfølsomt. Nærmeste § 7-areal, der udløser bufferzone er et overdrev langs Kongeåen, som ligger ca. 3 km nordvest for ejendommen

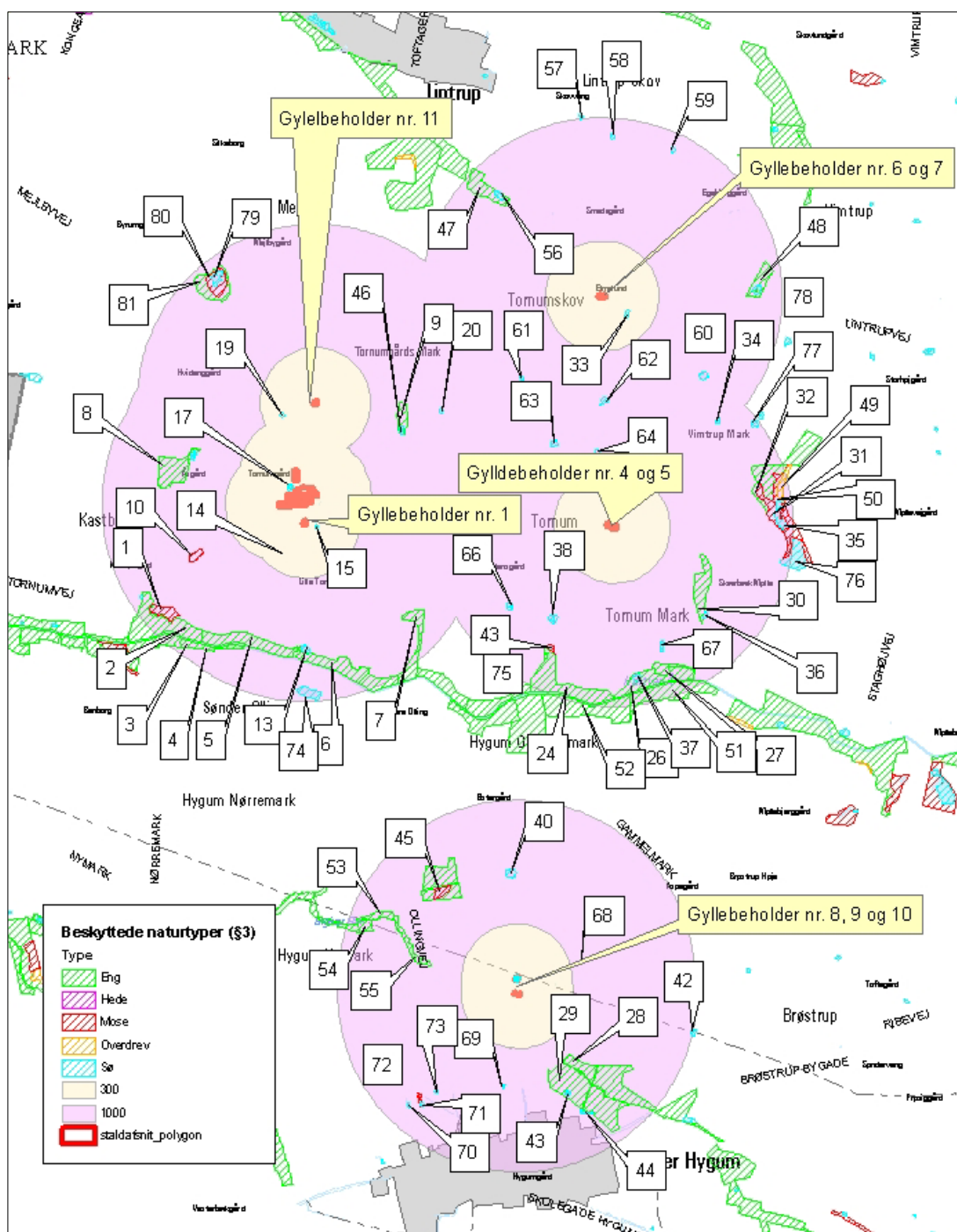
Ejendommens anlæg ligger udenfor Natura 2000-områder. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeåen – ca. 3 km nord for anlægget. Vejen Kommune vurderer, at pga. af afstanden, vil anlægget ikke kunne påvirke Natura 2000-områder. Områdernes udpegningsgrundlag er vist i bilag 2.

Påvirkning af øvrige naturområder (§ 3)

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelseslovens § 23 foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte "§ 7-arealer", som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Hvis det vurderes at være tilfældet, kan kommunen stille vilkår, som rækker ud over Husdyrgodkendelseslovens fastsatte beskyttelsesniveauer.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven⁸, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

⁸ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009

Figur 6, Kort over § 3-beskyttet natur ved anlægget.

Nr.	Naturareal (ID)	Naturtype	Estimeret tilstand	Afstand fra nærmeste anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
					Mer-	Total-
1	200098728	Mose	-	Ca. 875 m SV for anlæg	0,1	0,4
2	200098012	Eng	III	Ca. 823 m SV for anlæg	0,1	0,2
3	835265	Eng	V	Ca. 926 m SV anlæg	0,0	0,2

4	835267	Eng	V	Ca. 855 m SV anlæg	0,0	0,2
5	835279	Eng	III	Ca. 714 m S for anlæg	0,1	0,3
6	637937	Eng	-	Ca. 902 m S for anlæg	0,0	0,2
7	823156	Eng	IV	Ca. 797 m SØ for anlæg	0,1	0,3
8	200097863	Eng	IV	Ca. 534 m V for anlæg	0,2	1,0
9	200097857	Eng	-	Ca. 570 m NØ for anlæg	0,2	1,3
10	200098758	Mose	-	Ca. 494 m SV for anlæg	0,2	0,9
11	200099805	Sø	-	Ca. 945 m SV for anlæg	-	-
12	200099925	Sø	-	Ca. 925 m S for anlæg	-	-
13	835282	Sø	-	Ca. 680 m S for anlæg	-	-
14	200099446	Sø	-	Ca. 190 m SV for anlæg	-	-
15	200099434	Sø	-	Ca. 50 m V for anlæg	-	-
16	836692	Sø	-	Ca. 550 m V for anlæg	-	-
17	200099799	Sø	-	Ca. 17 m N for anlæg	-	-
18	200099414	Sø	-	Ca. 400 m NØ for anlæg	-	-
19	200099396	Sø	-	Ca. 405 m N for anlæg	-	-
20	200099395	Sø	-	Ca. 830 m NØ for anlæg	-	-
24	823184	Eng	IV	Ca. 770 m SØ for anlæg	0,0	0,2
26	200097868	Eng	V	Ca. 810 m S for anlæg	0,0	0,1
27	637939	Eng	-	Ca. 795 m S for anlæg	0,0	0,1
28	831613	Eng	IV	Ca. 429 m SV for anlæg	0,0	0,1
29	831620	Eng	IV	Ca. 445 m S for anlæg	0,0	0,1
30	200097866	Eng	V	Ca. 560 m V for anlæg	0,1	0,2
31	517928	Mose	-	Ca. 900 m V for anlæg	0,0	0,1
32	517930	Eng	IV	Ca. 890 m V for anlæg	0,0	0,1
33	200099370	Sø	-	Ca. 135 m SØ fra nr. 6 og 7	-	-
34	200099401	Sø	-	Ca. 826 m NØ for nr. 4 og 5	-	-
35	200099916	Sø	-	Ca. 935 m Ø for nr. 4 og 5	-	-
36	200099808	Sø	-	Ca. 685 m SØ for nr. 4 og 5	-	-
37	823170	Sø	-	Ca. 830 m S for nr. 4 og 5	-	-
38	200099807	Sø	-	Ca. 570 m SV for nr. 4 og 5	-	-
40	200099528	Sø	-	Ca. 575 m N for nr. 8, 9 og 10	-	-

42	200099566	Sø	-	Ca. 965 m Ø for nr. 8,9 og 10	-	-
43	200099810	Sø	-	Ca. 595 m SØ for nr. 8, 9 og 10	-	-
44	831628	Sø	-	Ca. 735 m SØ for nr. 8, 9 og 10	-	-
45	1242287, 1242295, 1242298	Eng og mose-areal	-	Ca. 330 m NV	0,0	0,1
46	200099794	Sø	-	Ca. 575 m NØ for anlæg	-	-
47	200097846	Eng	IV	Ca. 720 m NØ	0,0	0,1
48	818020	Eng		Ca. 795 m NØ	0,0	0,1
49	200099162	Overdrev	IV	Ca. 940 m Ø	0,0	0,1
50	200098769, 517926, 517905	Mose	III	Ca. 895 m Ø	0,0	0,1
51	823175	Eng	III	Ca. 920 m SØ	0,0	0,1
52	823177	Eng		Ca. 940 m S	0,0	0,1
53	829112	Eng	V	Ca. 785 m V	0,0	0,1
54	829108	Eng	V	Ca. 855 m V	0,0	0,1
55	829110	Eng	V	Ca. 460 m V	0,0	0,1
56	821943	Sø		Ca. 820 m NV for nr. 6 og 7	-	-
57	200099307	Sø		Ca. 995 m N for nr. 6 og 7	-	-
58	200099316	Sø		Ca. 880 m N for nr. 6 og 7	-	-
59	200099321	Sø		CA. 885 m NØ for nr. 6 og 7	-	-
60	200099386	Sø		Ca. 670 m SØ for nr. 6 og 7	-	-
61	200099387	Sø		Ca. 620 m SV for nr. 6 og 7	-	-
62	200099390	Sø		CA. 570 m S for nr. 6 og 7	-	-
63	200099407	Sø		Ca. 835 m SØ for nr. 6 og 7	-	-
64	200099415	Sø		Ca. 860 m S for nr. 6 og 7	-	-
66	1057607	Sø		Ca. 670 m SV	-	-
67	1057616	Sø		Ca. 685 m SØ	-	-
68	200099543	Sø		Ca. 335 m Ø for nr. 8, 9 og 10	-	-
69	200099580	Sø		Ca. 505 m S for nr. 8, 9 og 10	-	-

70	200099583	Sø		Ca. 845 m SV for nr. 8, 9 og 10	-	-
71	200099584	sø		Ca. 791 m SV for nr. 8, 9 og 10	-	-
72	200098775	Mose		Ca. 760 m SV for nr. 8, 9 og 10	0,0	0,1
73	200099581	Sø		CA. 685 m SV for nr. 8, 9 og 10	-	-
74	200099925	Sø		Ca. 900 m S for nr. 9	-	-
75	1057592	Sø		Ca. 810 m SV for nr. 4 og 5	-	-
76	200099802	Sø		Ca. 930 m Ø for nr. 4 og 5	-	-
77	1043125	Sø		Ca. 940 m NØ for nr. 4 og 5	-	-
78	818024	Sø		CA. 835 Ø for nr. 6 og 7	-	-
79	200099911	Sø		Ca. 850 m NV for nr. 11	-	-
80	200098764	Mose	V	Ca. 805 m NV for nr. 11	0,0	0,1
81	200098003	Eng	III	Ca. 760 m NV for nr. 11	0,0	0,1

Tabel 13. Beskyttede naturområder i nærheden af anlægget omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, ID er fra www.miljoportal.dk.

Naturkvalitetsplanlægning:	Faktaboks
<p>I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i Vejen Kommuneplan 2009-2021.</p> <p>A-målsatte områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.</p> <p>B-målsatte områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter, samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væsentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre indgreb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.</p> <p>C-målsatte områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset naturværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.</p> <p>Målsætning: målsætningen for området som der stræbes imod.</p> <p>Værdisætning: den faktiske tilstand som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.</p> <p>Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsæt-</p>	

ningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Danmarks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommune grænser.

Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig. Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.

Beskrivelser af naturarealerne:

Mosearealerne nr. 1 og 43 og engarealerne nr. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 22, 24, 25, 26, 27, 51 og 52 er en del af et større sammenhængende naturareal, der ligger i tilknytning til Hjortvad Å. Naturarealerne er besigtiget i 2007 og beskrives som artsfattige næringsrige enge i en moderat til dårlig tilstandsklasse. Den lidt større mose, nr. 1, beskrives som tilgroet pilesump. Moseområdet nr. 43 er et lille moseområde der ligger op af udspretningsarealer. Vejen Kommune vurderer via luftfoto at mosen ikke indeholder næringsstoffølsomme naturtyper. Beregningen viser, at den største merbelastning til disse områder er 0,2 kg N/ha.

Naturområderne nr. 31, 32, 49 og 50 er et sammenhængende mose- og engareal. Området beskrives som pilesump med lysåben mose og topstar. Beregningen viser at der ikke er nogen merbelastning af disse naturområder.

Engarealet nr. 47 ligger op af et sammenhængende naturareal. Arealet domineres af Lyse-Siv og Hare-Star. Arealets naturtilstand vurderes til at være ringe. Beregningen viser, at der ikke er nogen merbelastning til arealet.

Engarealerne 8, 9, 30, 45, 48, 72 og mosearealet nr. 10 er eng- og mosearealer der ligger isoleret i det åbne land. Deres naturtilstand vurderes til at være ringe til dårlig. Beregningen viser, at der er en merbelastning på op til 0,2 kg N/ha.

Naturarealerne nr. 80 og 81 er et eng- og moseareal som beskrives som et overgangsfattigkær. Arealet vurderes til at have en moderat til ring naturtilstand. Beregningen viser, at der ikke er nogen merbelastning til områderne.

Engarealerne 53, 54 og 55 er en del af engarealer der ligger langs Egekær Bæk. Engene beskrives som artsfattige kulturenge. Beregningen viser at der ikke er nogen merbelastningen til arealerne.

Naturarealerne nr. 28 og 29 er enge der beskrives som naturlige fugtige enge, som er næringsfattig og artsfattig. Den estimerede naturtilstand er vurderet til at være ringe. Beregningen viser at der ikke er nogen merbelastning til arealerne.

Der stilles ikke skærpede krav til ammoniakreduktion, da Vejen Kommune vurderer, at der ikke vil ske en tilstandsændring af de naturarealer der ligger inden for 1.000 m fra anlægget og lagerne, da naturarealerne enten ikke indeholder næringsstoffølsomme naturtyper eller at merbelastningen af ammoniak er beregnet til at være 0,2 kg N/ha og derunder.

Beskrivelse af søer (vandhuller):

Der er registreret 42 søer (vandhuller) inden for 1000 m fra anlægget og gyllebeholdere. Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer. Søernes største trussel er tilførsel af fosfor, mens påvirkningen fra luftbåret ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen

Kommunen vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede krav til ammoniakreduktion.

Arealernes påvirkning af natur, jord og vand

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 10, § 11, § 12 eller godkendelse af arealer til afsætning af husdyrgødning fra husdyrbrug efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen⁹.

Ifølge Habitatbekendtgørelsen skal myndigheden vurdere, om projektet vil påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder under hensynstagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"¹⁰. Der lægges således i høj grad op til anvendelse af forsigtighedsprincippet, når det drejer sig om beskyttelsen af Natura-2000 områderne.

En mulig påvirkning vurderes i forhold til ejendommens anlæg (primært ammoniakfordampning), påvirkning fra arealer i eller op til Natura 2000-områder og næringsstofudvaskning fra ejendommens arealer.

Sædskifte

Husdyrbruget anvender sædskifte S4 både som reference og ansøgt. Sædskifte S4 er jf. Skov- og Naturstyrelsen¹¹ et svinesædskifte med 10 % efterafgrøder og et udvaskningsindeks på 98.

Sædskiftet er ikke anvendt som virkemiddel, men er en forudsætning for ansøgningen. Derfor stilles der ikke specifikt vilkår om anvendelse af S4.

Beskyttede naturområder

Foruden påvirkningen med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes fra ejendommens arealer. Det kan f.eks. være påvirkning af tilstødende naturarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning pga. tilførsel af næringsstoffer gennem udvaskning fra jorden, nedfald fra luften eller overfladeafstrømning.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at udbringning af kunstgødning på beskyttede naturområder kræver en dispensation fra Naturbeskyttelsesloven. Der skal indsendes en særskilt ansøgning herom til Vejen Kommunes naturafdeling.

Ifølge Miljøstyrelsen¹² kan der ved udbringning ske påvirkninger på over 1 kg N/ha/år ved nedfald fra luften i en omkreds op til 100 m fra marken. Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke

⁹ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 408 af 01.05.2007.

¹⁰ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

¹¹ Notat fra Skov- og Naturstyrelsen d. 27.6.2007 om Standardsædskifter og referencesædskifter

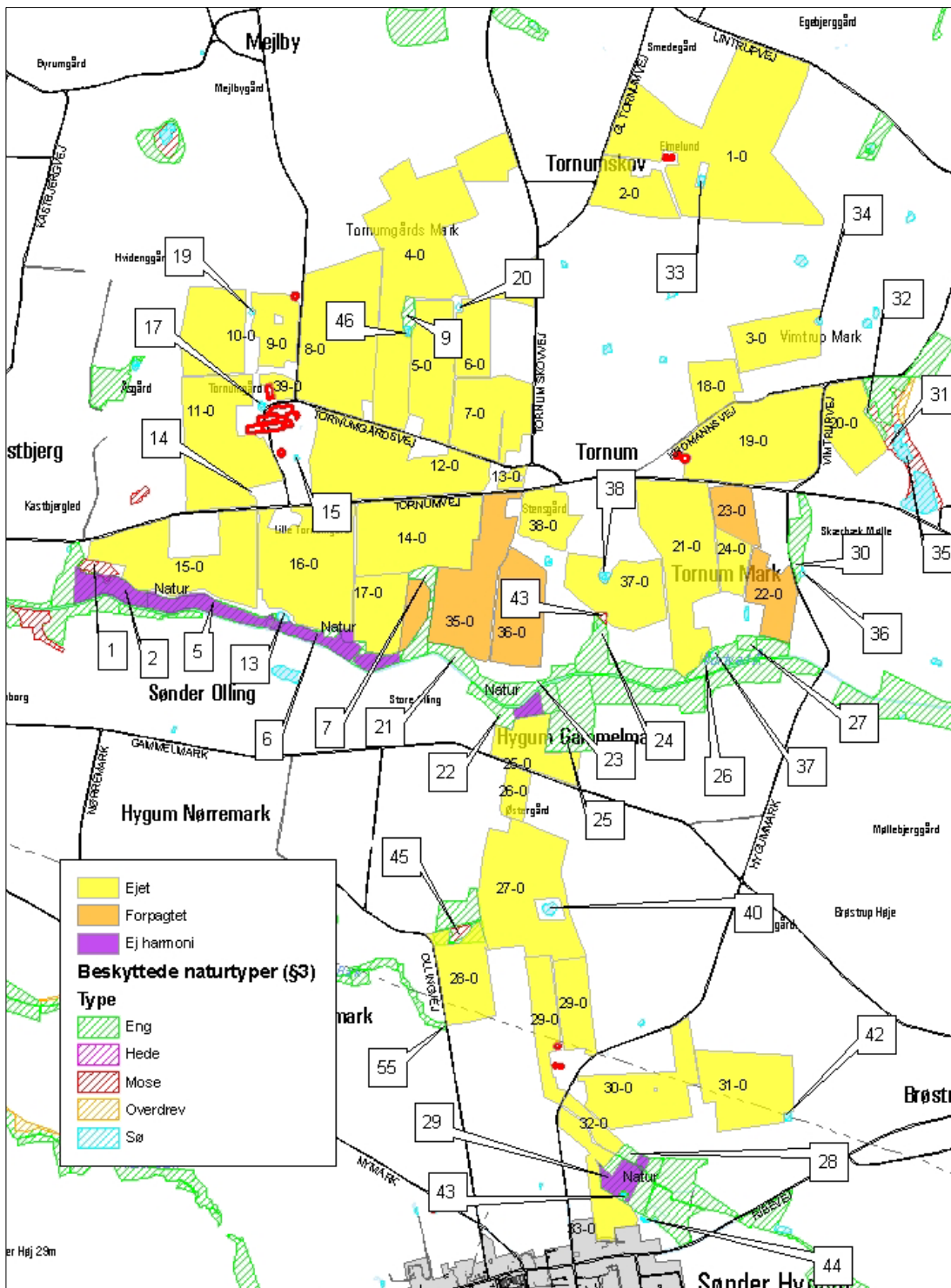
¹² "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug" af 6. juli 2009.

er muligt for kommunerne, at beregne en randpåvirkning fra udbragt husdyrgødning. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for nedfald fra luften og af gødningsholdigt overfladevand. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende.

I Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på alle arealer, hvis udbringningen sker på sort jord eller græsmarker.

Ejendommens udbringningsarealer ligger udenfor Natura 2000-områder. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeåen – ca. 2,5 km nord for udbringningsarealerne. Vejen Kommune vurderer, at pga. af den store afstand, vil nedfald af ammoniak fra driften af arealerne ikke kunne påvirke Natura 2000-områder. Områdernes udpegningsgrundlag er vist i bilag 2.

I nedenstående figur og tabel er vist beskyttede naturtyper, der potentielt vil kunne påvirkes af driften af husdyrbrugets arealer.

Figur 7. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

Nr.	Naturareal (ID)	Naturtype	Estimeret tilstand	Placering
1	200098728	Mose	-	S for mark 15-0
2	200098012	Eng	III	S for mark 15-0
5	835279	Eng	III	Ca. 15 m S for mark 15-0

6	637937, 823158	Eng	-	S for mark 16-0 og 17-0
7	823156	Eng	IV	Mellem mark 40-1 og 35-0
9	200097857	Eng	-	Mellem mark 4-0 og 5-0
13	835282	Sø	-	Ca. 12 m S for mark 16-0
14	200099446	Sø	-	Ca. 3 m Ø for mark 11-0
17	200099799	Sø	-	Ca. 22 m Ø for mark 11-0
19	200099396	Sø	-	Ca. 2 m V for mark 9-0
20	200099395	Sø	-	Ca. 12 m mellem mark 5-0 og 6-0
21	823162	Eng	IV	S for mark 35-0
22	823167	Eng	V	N for mark 25-0
23	823180	Eng	IV	Ca. 42 m S for mark 36-0
24	823184	Eng	IV	Ca. 10 m S for mark 37-0
25	823165	Eng	-	N for mark 25-0
26	200097868	Eng	V	S for mark 21-0, ca. 4 m S for mark 22-0
27	637939	Eng	-	S for mark 22-0
28	831613	Eng	IV	S for mark 32-0
29	831620	Eng	IV	S og Ø for mark 33-0
30	200097866	Eng	V	Ca. 8 m Ø for mark 22-0
31	517928	Mose	-	Ø for mark 20-0
32	517930	Eng	IV	Ø for mark 20-0
33	200099370	Sø	-	Ca. 4 m til mark 1-0
34	200099401	Sø	-	Ca. 6 m Ø for mark 3-0
35	200099916	Sø	-	Ca. 30 m Ø for mark 20-0
36	200099808	Sø	-	Ca. 35 m Ø for mark 22-0
37	823170	Sø	-	Ca. 11 m Ø for mark 21-0
38	200099807	Sø	-	Ca. 2 m til mark 37-0
40	200099528	Sø	-	Ca. 20 m til mark 27-0
42	200099566	Sø	-	Ca. 4 m til mark 31-0
43	200099810	Sø	-	Ca. 12 m N for mark 33-0
44	831628	Sø	-	Ca. 15. m Ø for mark 33-0
45	1242287, 1242295,	Eng og moseareal	-	N for mark 26-0

	1242298			
46	200099794	Sø ved naturområde 9	-	Ca. 3 m mellem mark 4-0 og 5-0
55	829110	Eng	V	Ca. 6 m V for mark 28-0

Tabel 14. Beskyttede naturområder, omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, *ID er fra www.miljoeportal.dk.

Beskrivelse af naturområderne:

Naturareal 2, 5, 6, 7, 21, 22, 23, 24, 25, 26 og 27 er engarealer og et enkelt moseareal (nr. 1) er et sammenhængende areal, der ligger i tilknytning til Hjortvad Å. Naturarealerne er besigtiget i 2007 og beskrives som artsfattige næringsrige enge. Mosen beskrives som tilgroet pilesump. Vejen Kommune vurderer, at de ovennævnte naturarealerne ikke indeholder særlige næringsstoffølsomme naturtyper, og det vurderes, at randpåvirkningen i forhold til ammoniakfordampning af markdriften ikke vil ændre tilstanden af naturarealerne. Der vil derfor ikke blive fastsat krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende. Der er steder med hældning på over 6° fra udbringningsarealerne ned til naturarealerne, men områderne er adskilt af bevoksning. De steder, hvor naturområderne ligger direkte op af udbringningsarealerne, er der vha. luftfoto vurderet, at der ikke sker randpåvirkning i forhold til overfladeafstrømning til naturarealerne. Vejen Kommune vurderer, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning til disse naturarealer.

Vest for mark 20-0 ligger et enge-moseareal som naturområde nr. 31 og 32 er en del af. Området beskrives som pilesump med lysåben mose og topstar. Engen nærmest udbringningsarealet beskrives som et velafgræsset tørt naturareal, hvor der er ikke fundet næringsstoffølsomme naturtyper på arealet. Vejen Kommune vurderer, at randpåvirkningen i forhold til ammoniakfordampning af markdriften ikke vil ændre tilstanden af naturarealerne. Der vil derfor ikke blive fastsat krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende. Der er ikke hældning til naturarealerne og Vejen Kommune vurderer vha. luftfoto, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning til naturarealerne.

Engarealet 9 og 30 er isolerede naturarealer. Nr. 9 ligger mellem udspretningsarealer omkring. Engarealet nr. 30 ligger ca. 8 m fra mark 22-0 afskåret af vejen Hygummark. Naturareal nr. 9 er ikke besigtiget, men Vejen Kommune vurderer vha. luftfoto, at arealet er næringspåvirket og at der ikke vil være næringsstoffølsomme naturtyper på arealet. For begge arealer vurderer Vejen Kommune, at en evt. randpåvirkningen i forhold til ammoniakfordampning af markdriften ikke vil ændre tilstanden af naturarealerne.

Naturarealerne nr. 28 og 29 ligger i nær tilknytning til mark 32-0 og 33-0. Engene er beskrevet som naturlig fugtig eng, som er næringsfattig og artsfattig. Den estimerede naturtilstand er vurderet til at være ringe. Vejen Kommune vurderer, at der ikke næringsstoffølsomme naturtyper på arealerne, og at en evt. randpåvirkningen i forhold til ammoniakfordampning af markdriften ikke vil ændre tilstanden af naturarealerne.

Naturareal nr. 45 er et engareal med mose. Der er sket en overtrædelse på arealet ved opdyrking af en del af engarealet. Der vil blive oprettet en separat overtrædelsessag. Vejen Kommune vurderer via luftfoto, at arealerne ikke indeholder næringsstoffølsomme natur og at randpåvirkningen i forhold til ammoniakfordampning af markdriften ikke vil ændre tilstanden af naturarealerne. Der vil derfor ikke blive fastsat krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende. Der er ikke hældning til naturarealerne og

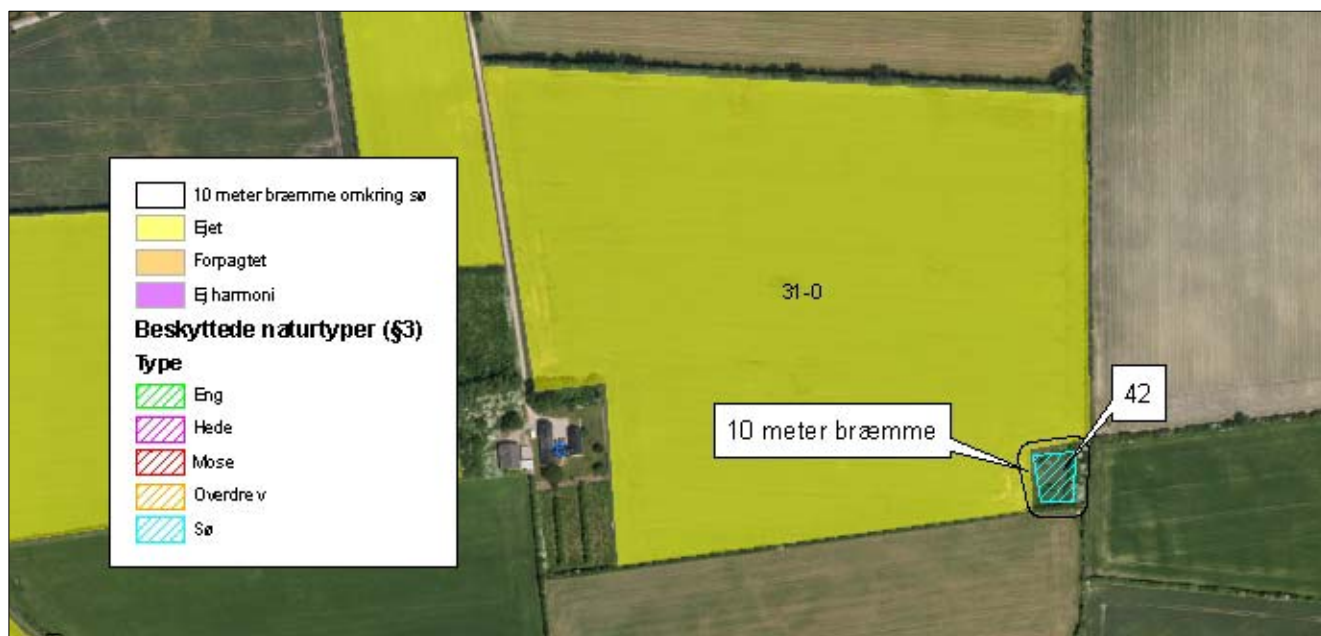
Vejen Kommune vurderer vha. luftfoto, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning til naturarealerne.

Engarealet nr. 55 er en del af engarealer der ligger langs Egekær Bæk. Engen beskrives som en artsfattige kultureng. Vejen Kommune vurderer at der ikke er næringsstoffølsomme naturtyper på engen og at randpåvirkningen i forhold til ammoniakfordampning af markdriften ikke vil ændre tilstanden af naturarealet. Der vil derfor ikke blive fastsat krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende. Mellem mark 28-0 og engen løber Ollingvej og det vurderes derfor ikke at være risiko for overfladeafstrømning til naturarealet.

Beskrivelser af søerne:

Søerne, som er nævnt i tabellen, er vandhuller beliggende i agerlandet. Hovedkilden til næringsstofberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer. Vejen Kommune vurderer, at vandhullerne er potentielt yngle- og/eller rastelokalitet for en eller flere paddearter. I naturareal nr. 28 og 29 er der fundet spidssnude frøer. Sandsynligheden for at disse paddearter også vil være at finde i vandhullerne nr. 40, 41, 42, 43 og 44 er derfor stor. Da der er over 10 m fra søerne nr. 40, 41, 43 og 44 til udspretningsarealer, vurderer Vejen Kommune, at søerne er tilstrækkelig beskyttet som yngle- og/eller rastelokalitet for padden. Til mark 31-0 vil der dog blive stille vilkår om etablering af 10 m gødnings-, dyrknings- og sprøjtefri bræmme til vandhullet (nr. 42). Se nedenstående figur.

For de resterende søer i tabellen vurderer Vejen Kommune, at søerne er tilstrækkelig beskyttet, da det fremgår af tilsendte markkort, at søerne er adskilt fra udbringningsarealet af en mindst 2 m bred bræmme.

Figur 8. 10 m bræmme omkring sø.

Nitratudvaskning til grundvand

Beskyttelse af grundvand mod nitratudvaskning fokuserer i Husdyrgodkendelsesloven på de arealer, der er placeret i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). I Husdyrgodkendelses-

loven er beskyttelse af grundvand mod forurening med nitrat målrettet arealer i NFI. Her er det ikke tilladt, at udvaskning fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat/l. Hvis udvaskningen i nudrift overstiger 50 mg/l, må den ikke øges i ansøgt drift. Dette kaldes også "det generelle beskyttelsesniveau".

Når der er udarbejdet indsatsplaner i kommunen, er det indsatsplanens retningslinjer, der skal følges. Der er endnu ikke udarbejdet indsatsplaner i Vejen Kommune, der omfatter udbringningsarealerne for denne ejendom.

Ingen af ejendommens udbringningsarealer ligger i NFI, og der er ikke foretaget beregninger af udvaskning af nitrat til grundvand.

Kommunen vurderer, at det generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet.

Nitrat til overfladevand

I Husdyrgodkendelsesloven er oplandene, der afvander til de Natura 2000-områder, der er mest sårbare over for nitratbelastning, inddelt i Nitratklasserne 1-3. Alle øvrige oplande er benævnt som nitratklasse 0.

Nitratklasser:	Faktaboks
Beskyttelsesniveau i forhold til nitrat - overfladevand	
Nitratklasse 0:	Ingen krav til et reduceret dyretryk
Nitratklasse 1:	Krav til et dyretryk svarende til 85 % af de generelle regler
Nitratklasse 2:	Krav til et dyretryk svarende til 65 % af de generelle regler
Nitratklasse 3:	Krav til et dyretryk svarende til 50 % af de generelle regler

Udbringningsarealerne afvander via en række mindre vandløb til Ribe Å og Kongeåen, der begge afvander til Knudedyb i Vadehavet. Vadehavet er klassificeret som Natura 2000-område.

Udbringningsarealerne afvander til Ribe Å der munder ud i Knudedyb i Vadehavet. Vadehavet og Ribe Å er et Natura 2000-område, der er udpeget som habitatområde (H78) og som fuglebeskyttelsesområde (F57). Områdernes udpegningsgrundlag er vist i bilag 2.

Ingen af udbringningsarealerne i denne miljøgodkendelse ligger indenfor oplande, der er klassificeret som nitratklasse.

Der er ingen områder med en terrænhældning på over 6° fra udbringningsarealerne til nærliggende søer og vandløb. Vejen Kommune vurderer, at der ikke er risiko for overfladeafstrømning af husdyrgødning ned mod vandområder.

Som nævnt ovenover afvander ejendommens udbringningsarealer via Ribe Å til Knudedyb i Vadehavet.

De arter og naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget i og langs Ribe Å og i Vadehavet kan blive påvirket negativt af udvaskning af næringsstoffer fra ejendommens udbringningsarealer.

For at beskytte habitatområderne, må der ifølge Miljøstyrelsens notat om afskæringskriterier for nitrat¹³, ikke ske en stigning i udvaskning af nitrat i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug i et givent kystvandopland til et habitatområde, hvis dyretrykket i kystvandoplandet er stigende i forhold til 2007-niveauet.

Miljøstyrelsens seneste opgørelse fra 2007-2010 over ændring i dyretallet (målt i DE), viser at der er sket en stigning i dyretrykket til Knudedyb på 1,32 %. Der må derfor ikke ske en mer-udvaskning fra husdyrbruget.

For at sikre, at der ikke sker en mer-udvaskning fra husdyrbruget, skal udvaskningen i ansøgt drift svare til udvaskningen, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning på et sædskifte tilpasset et planteavlbrug.

Udvaskningen fra arealerne, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning på et sædskifte tilpasset et planteavlbrug, er beregnet til 76,4 kg N/ha (fiktiv ansøgning nr. 33035).

For at sikre, at der ikke sker mer-udvaskning, er det valgt at etablere 14,01 % ekstra efterafgrøder. I ansøgt drift er udvaskningen beregnet til at være 76,4 kg N/ha (DE_{reel}).

Der stilles vilkår til etablering af 14,01 % ekstra efterafgrøder.

Den kvælstofmængde fra udbragt husdyrgødning, der udvaskes fra pløjelaget, er ikke lig med den mængde, der ender i vandmiljøet. I jorden omdannes nitrat til frit kvælstof ved denitrifikation. Jordens evne til at omdanne kvælstof kaldes reduktionspotentialen. Samtlige arealer har et reduktionspotential på 51-75 % jf. reduktionspotentialkort fra DMU¹⁴. Derfor vil højst 49 % af det udvaskede kvælstof ende i vandmiljøet. Det svarer til 16.341 kg N/år (37,4 kg N/ha), hvilket er identisk med udvaskningen, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at da udvaskningen ikke overstiger niveauet for udvaskning, hvis der udelukkende blev udbragt handelsgødning, vil bedriftens påvirkning i sig selv være helt uden betydning for Ribe Å, Vadehavet og de arter og naturtyper, der findes i områderne, uanset at der for Vadehavets vedkommende er tale om et sårbart Natura 2000-område.

Fosfor

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om begrænsning af fosforoverskud til udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor. Kravene afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Desuden stilles krav til lavbundsarealer med lavt jernindhold (svarende til okkerklasse II-IV), der afvander til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor. Sådanne udbringningsarealer klassificeres i fosforklasse 1-3.

Fosforklasser:	Faktaboks
Drænede lerjorder med fosfortal på 4-6	Fosforklasse 1
Drænede lerjorder med fosfortal på over 6	Fosforklasse 3

¹³ Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven af 24. juni 2010

¹⁴ Danmarks Miljøundersøgelser, www.dmu.dk

Lavbundsarealer med okkerklasse II eller derover	Fosforklasse 2
--	----------------

Som beskrevet i afsnittet "Nitrat til overfladevand" afvander udbringningsarealerne via en række mindre vandløb til Vadehavet. Landbrugsarealer, som ligger udenfor oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde, beskyttes jf. lovgivningen alene via harmonireglerne. Vadehavet er et Natura 2000-område, der i henhold til lovgivningen er udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. I oplandet hertil er harmonikravet således alene beskyttelsesniveau for fosforoverskud.

Ingen af udbringningsarealerne er placeret i oplande til målsatte fosforfølsomme søer eller i områder, der jf. Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveau er udpeget i fosforklasser.

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at Husdyrgodkendelseslovens krav til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Ejendommens dyrehold tilfører udbringningsarealerne i gennemsnit 29 kg P/ha/år og der fraføres 21,3 kg P/ha/år med det valgte sædskifte, hvilket giver et overskud på i gennemsnit 7,7 kg P/ha/år.

Udbringningsarealerne afvander via en række mindre vandløb til Kongeåen og Ribe Å, der afvander til Vadehavet. Vadehavet er et Natura 2000-område, der ikke er overbelastet med fosfor.

På baggrund af det oplyste for ejendommens udbringningsarealer, vurderer Vejen Kommune vedrørende beliggenhed, tildeling af husdyrgødning, gødningssammensætning, sædskifte m.v.:

- at der ikke vil være væsentlig risiko for erosion og overfladeafstrømning fra udbringningsarealerne til vandløb og grøfter
- at husdyrbruget, ved overholdelse af den til enhver tid gældende natur- og miljølovgivning og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen, drives således, at påvirkningen af overfladevand fra udbringningsarealerne vil ligge på et acceptabelt niveau
- at gennemførelse af projektet og den fremtidige drift af husdyrbruget ikke vil medføre forringelser af den nuværende miljøtilstand af overfladevand.

Kommunen vurderer, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandløb og Vadehavet. Se desuden afsnit "Natura 2000".

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendomme. På baggrund af rapport fra DMU¹⁵ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være sydflagermus, brunflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø. Heraf er brunflagermus og odder omfattet af den danske rødliste som sårbare.

¹⁵ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skrånninger med vel-drænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Spidssnudet frø kan leve i mange typer af vandhuller og søer. Den er afhængig af, at vandhullet/søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubtudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

Bortset fra ovennævnte har Vejen Kommune ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller i nærheden af husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Vejen Kommune vurderer, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

Under forudsætning af at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" og "Arealernes påvirkning af natur, jord og vand" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Med de i godkendelsen stillede vilkår og i henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹⁶ vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

¹⁶ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

Anlæggets udformning:

De nye bygninger vil blive opført i de samme materialer, som det bestående anlæg, dvs. i lys norsk marmor eller søsten og med røde gavlender. Bygningerne kommer til at ligge i nærtilknytning til eksisterende bygninger og have samme højde og længderetning.

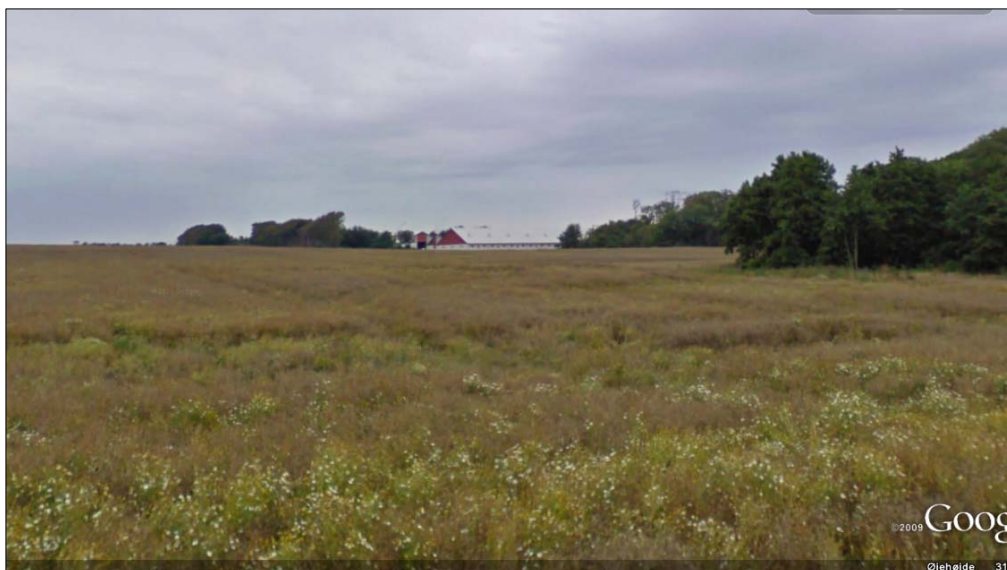
Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen ligger på randen af Rødding bakkeø. Terrænet er let stigende fra Hjortvad å mod syd og op til bakkeøens plateau. Ejendommen ligger i den øverste ende af bakkeøen rand.

Syd for ejendommen ligger der skovbevoksninger ned mod Tornumvej. Derudover er landskabet meste præget af at være drevet som landbrugsjord med mindre husmandsteder og enkelte større ejendommen. På Tornumvej ligger også Linko Gas - en større virksomhed. Der er få spredte gravhøje i området. Parallelt med Hjortvad Å løber Tornumvej i øst-vestlig retning - mellem åen og ejendommen.

Ejendommen ligger i et storskala-landskab med åbne vidder/rumlighed ned mod Hjortvad å. Området er dog mere lukket af småskovene direkte syd for ejendommen. Bag ved ejendommen stiger landskabet stadig, hvilket afgrænser landskabet nord for ejendommen. Landskabets struktur består af herregårdslandskabet med mindre husmandssteder og landbrugsdrift. Strukturen er rimelig dominerende. Der er ikke meget visuel uro i landskabet eller støj.

Fra en strækning på Tornumvej, nord for Linko Gas er det muligt at se op på ejendommen (se figur 9). De nye bygninger vil kunne se tydeligt herfra. Den eksisterende beplantning nord for anlægget og den ny beplantning syd for anlægget vil dog integrere ejendommen i landskabet. Derudover er det i ansøgningen beskrevet, at de vil blive etableret en beplantning syd og vest om anlægget, hvilket vil skjule anlægget (se bilag 3).

Figur 9. Billede fra Google Earth fra Tornumvej mod nord. Billedet viser staldanlægget inden udvidelsen

Fra Tornumgårdsvej 4 ser man ned over ejendommen og udvidelsen vil kunne ses mellem eksisterende bygninger. Vejen Kommune vurderer dog, bygningsmassen i forvejen er så stor, at den yderlige bygningsmasse ikke er generende (se nedenstående figur).

Figur 10. Billede fra Google Earth fra Tornumgårdsvej 4 mod syd. Billedet viser staldanlægget inden udvidelsen. Mellem den hvide bygning til højre i billede og de resterende bygninger vil man kunne se det nye staldanlæg.

Fra Tornumgårdsvej 10 ser man op mod ejendommen. Udvidelsen vil ligge bag ved de eksisterende bygninger og de nye anlæg vil umiddelbart ikke kunne ses herfra (se nedenstående figur).

Figur 11. Billede fra Google Earth fra Tornumgårdsvej 7 mod vest på mod Tornumgårdsvej 8. Billedet viser staldanlægget inden udvidelsen. Det vil ikke være muligt at se udvidelsen herfra.

Vejen Kommune vurderer, at placeringen af de nye anlæg er hensigtsmæssigt i landskabet og ikke vil være til gene for omgivelserne.

Landskabelige værdier:

Placeringen og udformningen af ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier jf. §§ 22 og 23 i Husdyrgodkendelsesloven – se nedenstående tabel og figur.

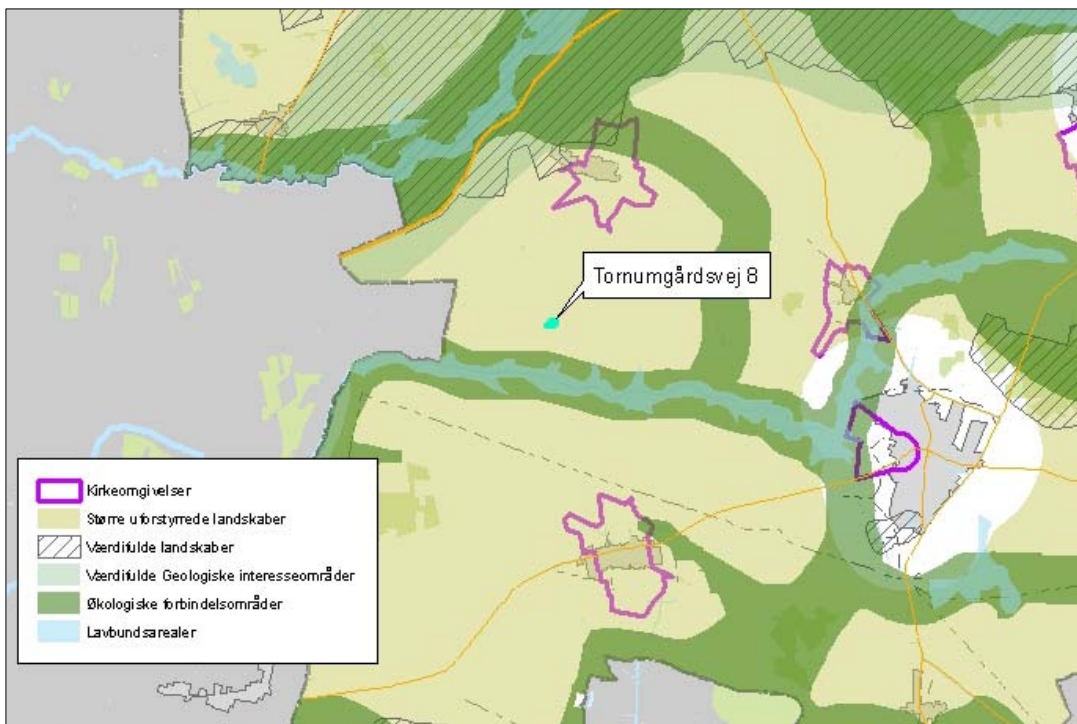
Udpegningerne er fra Kommuneplanen¹⁷. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Nyt anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Værdifulde landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder"	Nej
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø	Nej
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej

¹⁷ Kommuneplanen 2009 – 2021 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk

		ringes.	
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg	Nej
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m	Nej
	Fredede områder		Nej
Museumsloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes	Nej

Tabel 15. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet. På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger. *Værdifulde og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen.

Figur 12. Anlæggets placering i landskabet.

Anlæggene ligger inden for "uforstyrrede landskaber". Se ovenstående figur. Vejen Kommune vurderer, at placeringen af anlægget ikke vil forringe udpegningsgrundlaget.

Kulturhistoriske værdier i tilknytning til arealerne

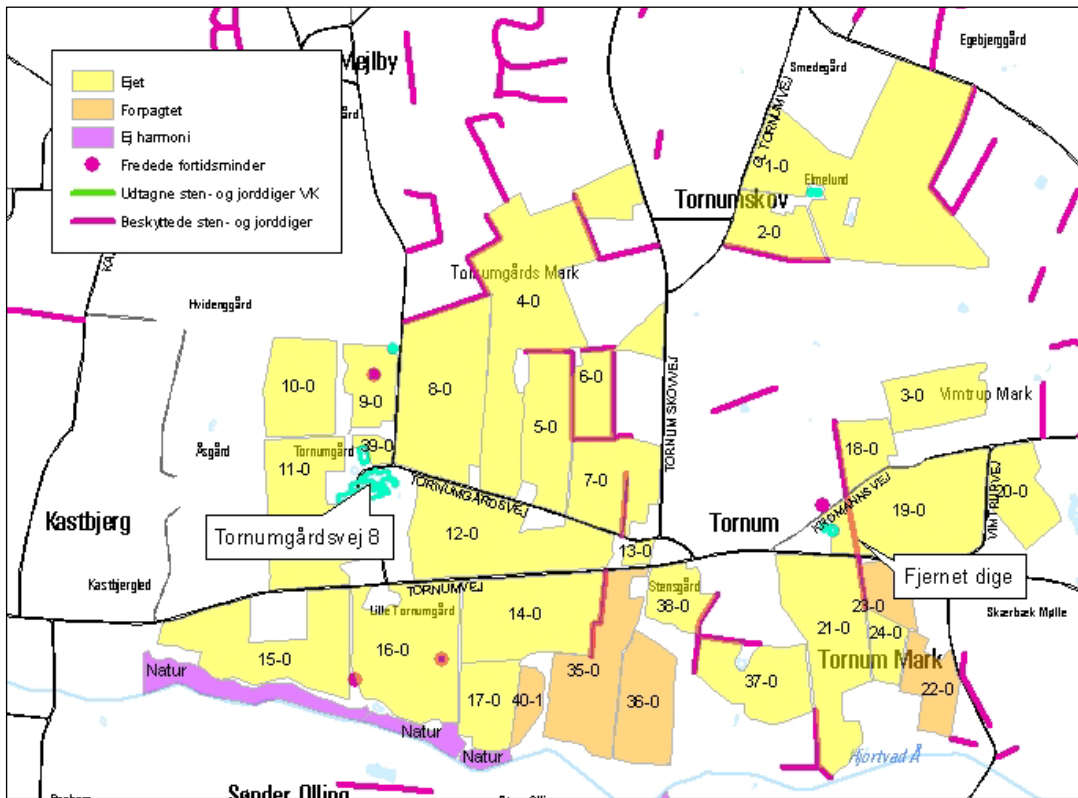
Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger grænsende til flere af udbringningsarealerne, mark nr. 4-0, 5-0, 6-0, 7-0, 8-0, 14-0, 18-0, 19-0, 21-0, 23-0, 30-0, 31-0, 33-0, 35-0, 37-0 og 38-0. Se nedenstående figur. Diget på mark 19-0 er fjernet, og sagen er sendt til videre sagsbehandling hos Kulturarvstyrelsen.

Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumlovens § 29 a, må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.

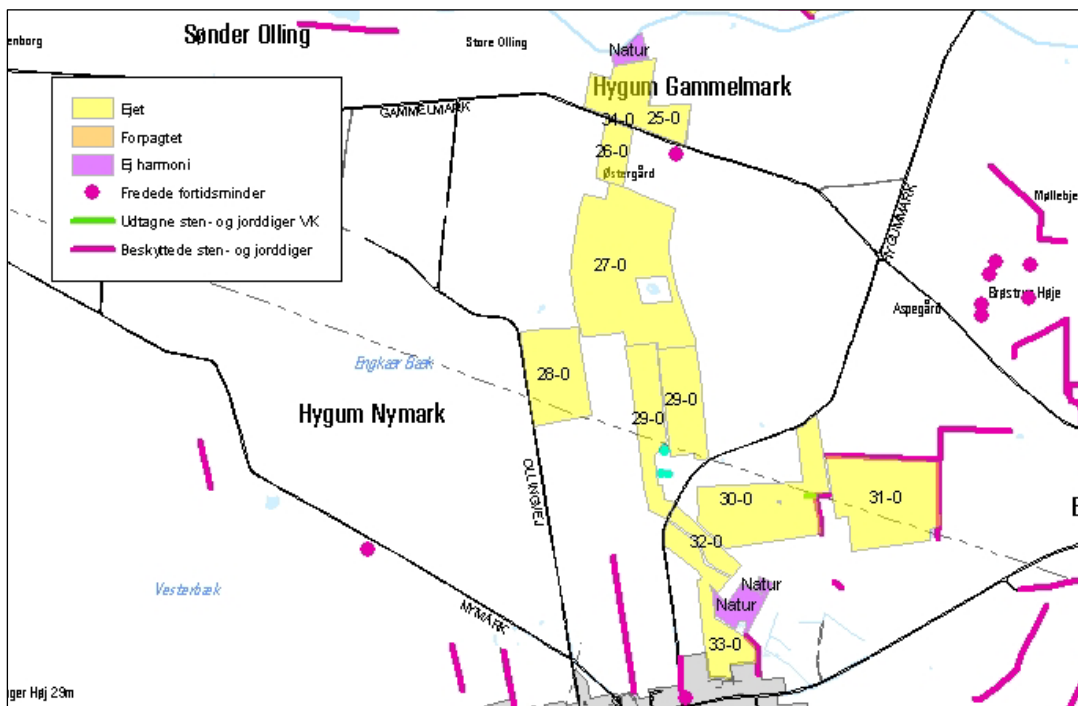
Der er registreret fortidsminder på eller grænsende op på følgende marker 9-0, 16-0 og mellem 15-0 og 16-0. Se figur 13.

Fortidsminder, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 e må ikke ændres. Dette vil sige, at alle foranstaltninger, der indebærer en påvirkning af fortidsmindernes indhold og overflade, ikke er tilladt. Endvidere må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes jf. § 29 f i Museumsloven indenfor en afstand af 2 meter fra fortidsmindet.

Vejen Kommune vurderer, at kulturhistoriske værdier ikke vil blive påvirket af den beskrevne driftsform.

Figur 13. Anlæggets placering i forhold til fredninger.

Figur 14. Anlæggets placering i forhold til fredninger.

Husdyrbrugets ophør

Følgende er angivet af ansøger (*kursiv*):

"På nuværende tidspunkt er der ikke planer om at lukke produktionen, og af den grund ligger der ikke en konkret plan herfor. Skulle det komme dertil, vil det tilstræbes at afhænde virksomheden, således at det ikke giver anledning til forurening og uhygiejniske forhold. Eventuelle bygninger og materiel vil blive revet ned og fjernet efter gældende regler. Gyllekanaler, fortanke og gyllebeholdere vil blive tømt og rengjort. Endvidere tømmes fyringsolietanke efter gældende regler for sløjfning af tanke."

Vejen Kommune stiller vilkår, ved ophør af driften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Beholdere til gylle m.m., der er omfattet af kravet om beholderkontrol, gøres uanvendelige til opbevaring af gylle m.m.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Vejen Kommune vurderer, at med de beskrevne tiltag i forbindelse med produktionens ophør og de stillede vilkår, vil husdyrbrugets ophør ikke udgøre en særlig belastning på miljøet.

Alternative muligheder

Ansøger har undersøgt alternative muligheder for indretning og placering af anlægget. *"Alternative placeringer har været diskuteret, men det er efter flere overvejelser blevet vurderet, at den valgte placering er den bedste. Rent logistisk vil der komme et godt flow i det samlede staldanlæg. Hele staldanlægget kommer til at ligge samlet, hvilket skaber korte flytteafstande internt i besætningen. For at anlægget ikke skal virke dominerende i landskabet, bliver der plantet en remisselignende beplantning ud mod vejen."*

Desuden er alternative teknologier, som er fravalgt, behandlet i afsnittet under BAT.

Vejen Kommune vurderer, at den løsning for anlægget, som ansøger har valgt er den bedst mulige, set ud fra en helhedsbetragtning. Ingen af de decentrale gyllebeholdere ligger i risikoområde til søer eller vandløb.

"0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et miljømæssigt og et dyrevelfærdsmæssigt perspektiv vil dette være u hensigtsmæssigt. Der vil ikke blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på ejendommen."

Vejen Kommune vurderer, at ansøger har undersøgt alternativer og vurderet fordele og ulemper ved et 0-alternativ.

Sammenfatning

Vejen Kommuner vurderer sammenfattende, at der kan meddeles godkendelse til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

4 Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Hvis projektet indeholder byggeri eller bygningsændringer, skal der indsendes byggeansøgning til Vejen Kommune.

Særskilt tilladelse til udledning/nedsivning af spildevand/overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune.

Der kan være øvrige/andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Modtagere af orienteringsbrev om høring af udkast

Bortforpagter: Ole Dannevang Matzen, Hygummark 21, 6630 Rødding

Bortforpagter: Per Dannevang Matzen, Tornumvej 11, 6660 Lintrup

Nabo: Tornumvej 24: Kjeld Lauritzen, Vanggårdsvej 2, 6660 Lintrup

Nabo: Vibeke Rasmussen, Tornumvej 26, 6660 Lintrup

Nabo: LinkoGas A.M.B.A., Tornumvej 15, 6660 Lintrup

Nabo: Kjeld Christensen, Tornumgårdsvej 2, 6660 Lintrup

Nabo: Kurt Christensen, Tornumgårdsvej 6, 6660 Lintrup

Nabo: Allan K. Nielsen, Tornumgårdsvej 7, 6660 Lintrup

Nabo: Ingrid og Bent Iversen, Tornumgårdsvej 10, 6660 Lintrup

Nabo: Kastbjergvej 4: Bovi-Denmark A/S, Sdr. Tingvej 6 C, 6630 Rødding

Kopimodtagere af afgørelse

Konsulent: Gråkjær Miljøcenter, Hæstvej 46, 8380 Trige, haost@graakjaer.dk

Naturstyrelsen Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe rib@nst.dk

Embedslægerne i Region Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe syd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barlund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening Vejen, Torpet 3, 6682 Hovborg vejen@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandiagade 13, DK-2450 København SV. Lokalafdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.
2. Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.
3. Skitse over beplantning ved anlæg.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr. For privatpersoner er gebyret på 500 kr. og for virksomheder, organisationer eller offentlige myndigheder er gebyret på 3000 kr. Nævnet vil efter modtagelsen af klagen sende en opkrævning på gebyret. Natur- og miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

En klage skal stiles skriftligt til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes til Vejen Kommune, Rådhuspassagen 3, 6600 Vejen, som efter klageperiodens udløb sørger for at videresende klagen, sammen med det materiale, som har indgået i sagens vurdering til Natur- og Miljøklagenævnet, jf. § 77.

Klagefrist

Klagen skal være modtaget af Vejen Kommune senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79.

Hvis Natur- og Miljøklagenævnet modtager klager

Vejen Kommune vil i de tilfælde, hvor der klages over afgørelser, underrette ansøger herom, jf. § 83.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Bilag 2.

Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.

Natura 2000-områdenr. 89 Vadehavet

Området består af habitatområde nr. H78 og fuglebeskyttelsesområde nr. F57.

Udpegningsgrundlag for habitatområdet	
Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde (H78)	
Naturtyper:	Sandbanke (1110) Flodmunding (1130) Vadeflade (1140) Lagune (1150) Bugt (1160) Rev (1170) Enårig strandengsvegetation (1310) Vadegræssamfund (1320) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Havtornklit (2160) Grårisklit (2170) Skovklit (2180) Klitlavning (2190) Visse-indlandsklit (2310) Græs-indlandsklit (2330) Søbred med småurter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Våd hede (4010) Tør hede (4030) Kalkoverdrev (6210) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Tørvelavning (7150) Rigkær (7230) Stilkege-krat (9190) Skovbevokset tørvemose (91D0)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Stavsild (1103) Laks (1106) Snæbel (1113) Marsvin (1351) Odder (1355) Gråsæl (1364) Spættet sæl (1365)

* Lagune, Grå/grøn klit, Klithede, Kalkoverdrev (kun vigtige orkidélokalteter), Surt overdrev, skovbevokset tørvemose og snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet Vadehavet (F57)

Ynglefugle:	Klyde Hvidbrystet præstekrave Almindelig ryle Sandterne Fjordterne Havterne Dværgterne Splitterne
Trækfugle:	Bramgås Mørkbuget knortegås Lysbuget knortegås Gravand Pibeand Krikand Spidsand Skeand Ederfugl Sortand Strandskade Klyde Hjejle Strandhjejle Hvidbrystet præstekrave Lille kobbersneppe Stor regnspove Rødben Hvidklire Islandsk ryle Sandløber Almindelig ryle Dværgmåge

Natura 2000-området nr. 91 Kongeå

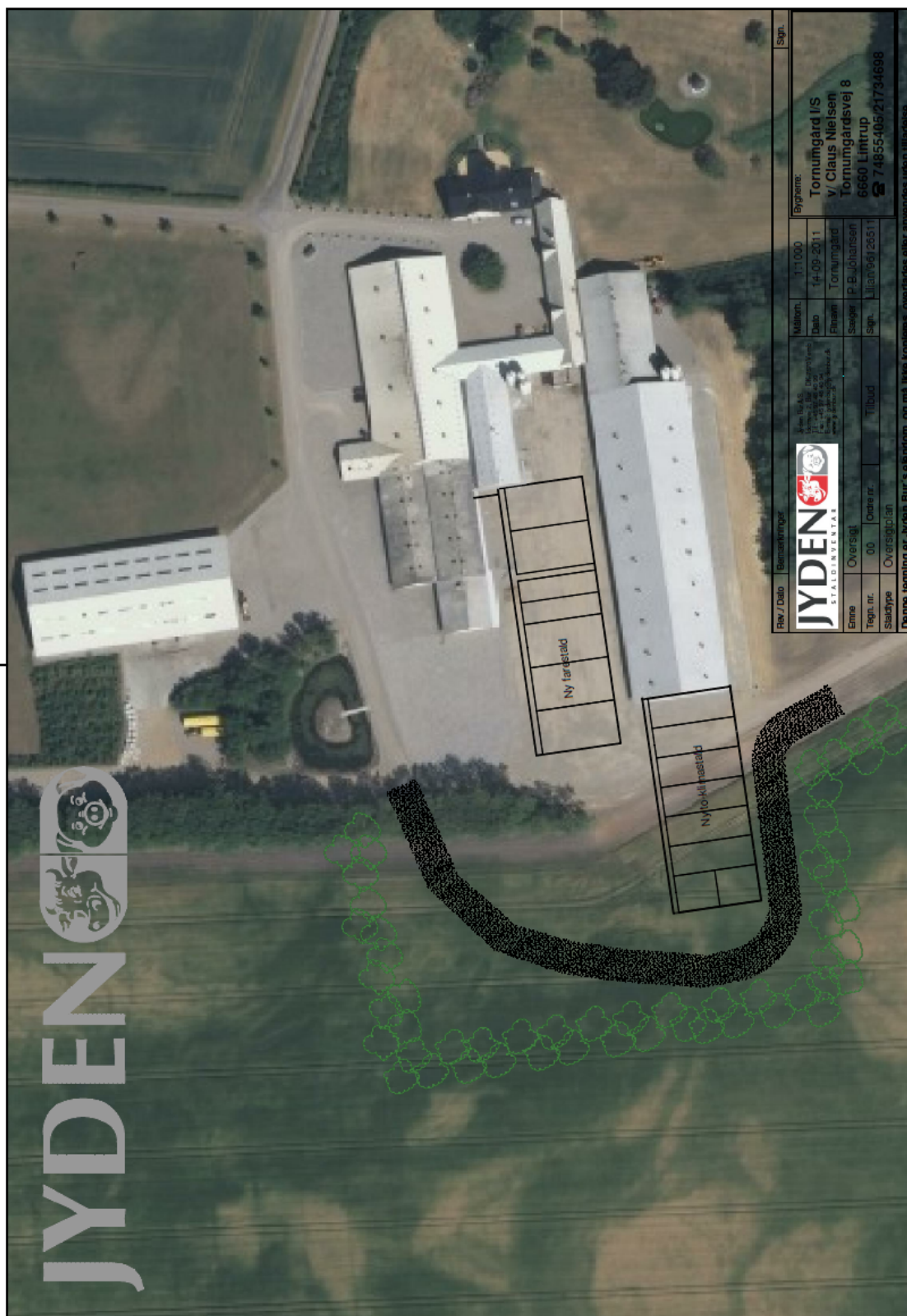
Området består af habitatområde nr. H80.

Udpegningsgrundlag for Habitatområdet Kongeå (H80)

Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) Kildevæld (7220) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>) (1095) Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>) (1096) Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>) (1099) *Snæbel (<i>Coregonus oxyrhynchus</i>) (1113) Odder (<i>Lutra lutra</i>) (1355)

* Surt overdrev, kildevæld samt snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Bilag 3 Skitse over beplantning ved anlæg

Rev. / Dato	Beskrivelse	Målning	Byggherre	Sign.
		1:1.000	Tornumgård I/S	
		Dato	v/ Claus Nielsen	
		4-09-2011	Tornumgård	
		Emne	Tornumgårdsvej 8	
		Sælger	P. Bulhansen	
		Sign.	6660 Lintrup	
			74855405/21734698	
Emne	Overdragelse	Tilbud		
Regn. nr.	00	Case nr.		
Stadtype	Overdragelse			

Denne tegning er Jyden Bur's ejendom, og må ikke kopieres, overføres eller anvendes uden tilladelse.